



(ร่าง)
หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย
(ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖)
พุทธศักราช ๒๕๖๘

สำหรับโรงเรียนที่มีความพร้อมและสมัครใจ
ปีการศึกษา ๒๕๖๙

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดการศึกษาเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาคุณภาพของประชากร ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ด้วยสถานการณ์ของโลกปัจจุบันที่ผันผวน ไม่แน่นอน สลับซับซ้อน มีความคลุมเครือ และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ดังนั้น การจัดการศึกษาโดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงจำเป็นต้องเตรียมผู้เรียนและเยาวชนของชาติให้เข้มแข็งและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ท่ามกลางภาวะวิกฤติ และการเปลี่ยนแปลงทั้งวิถีชีวิตและการทำงาน ดังเป้าหมายการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ใน แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ล้วนมุ่งพัฒนา “ผลลัพธ์ที่เกิดในตัวผู้เรียน” กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติ ได้ศึกษาแนวคิดการจัดการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ที่ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพระดับโลก ภายใต้โครงการพัฒนาการศึกษาร่วมกับองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD) และองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย รวมทั้งผลการศึกษาและวิจัยของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ให้ข้อเสนอแนะว่า “การพัฒนาสมรรถนะ” เป็นทิศทางของการพัฒนาหลักสูตรใหม่ในการพัฒนาคนให้รองรับและทันกับการเปลี่ยนแปลงตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีมติที่ประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรใหม่ สำหรับใช้เป็นกรอบในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency-based Education) และสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โดยยึดสมรรถนะหรือความสามารถที่เหมาะสมกับ ๕ ช่วงวัยของผู้เรียนเป็นเป้าหมายการออกแบบหลักสูตร คือ ระดับปฐมวัย พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับประถมศึกษาตอนต้น พัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี ระดับประถมศึกษาตอนปลาย พัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการดำเนินชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พัฒนาผู้เรียนให้ค้นพบความถนัดและความสนใจของตนเอง และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พัฒนาให้ผู้เรียนมีพื้นฐานด้านการประกอบอาชีพตามความสนใจ

สำหรับหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ฉบับนี้มีเป้าหมายการพัฒนาเพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานการดำเนินชีวิตโดยต่อยอดเป้าหมายต่อเนื่องจากหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี สำหรับให้สถานศึกษาที่ใช้หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ใช้เป็นกรอบแนวคิดการจัดการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) ต่อเนื่องในปีการศึกษา ๒๕๖๙

ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคล ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการทุ่มเทแรงกายแรงใจ เพื่อให้หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ มีความสมบูรณ์และพร้อมสำหรับการนำไปใช้ให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนได้ตามความมุ่งหวังสู่การเป็นประชากรที่มีคุณภาพ อันจะเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศสู่ความรุ่งเรืองอย่างยั่งยืนสืบไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
หลักการและเหตุผล	๑
วิสัยทัศน์	๔
หลักการ	๔
จุดหมาย	๕
เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖)	๕
คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาตอนปลาย	๖
คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี	๗
ความรู้พื้นฐาน	๑๐
การจัดเวลาเรียน	๒๒
การจัดการเรียนรู้	๒๓
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	๒๕
บรรณานุกรม	๔๔
คณะทำงาน	๔๗

๑. หลักการและเหตุผล

หลักสูตรการศึกษาของชาติ มีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะพิมพ์เขียวของการพัฒนาเยาวชนให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการและการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งด้านความเป็นไทย ควบคู่กับความเป็นสากลหรือทัดเทียมนานาชาติบนพื้นฐานของความเป็นไทย มีความสามารถ และศักยภาพในการดำรงชีวิต ความสามารถในการปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ความสามารถในการแข่งขัน และร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในโลก ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้ทันสมัยจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในปีการศึกษา ๒๕๖๖ – ๒๕๖๗ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โดยมีการยกระดับและให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่มีพฤติกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมตัวชี้วัดอื่น ๆ โดยเรียกว่า “ตัวชี้วัดปลายทาง” ให้เป็นจุดเน้นสำคัญสำหรับการจัดการเรียนรู้และการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่เนื่องจากตัวชี้วัดประกอบด้วย “สิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้และปฏิบัติได้” ทำให้การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดำเนินการตามตัวชี้วัด ทำให้พฤติกรรมด้านการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้แก้ปัญหาตามบริบทต่าง ๆ ในโลกจริง ไม่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ด้วยเหตุผลข้างต้น ที่ประชุม กพฐ. เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ จึงมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำหลักสูตรตามแนวคิดการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency-based Education) ขึ้นใหม่ ที่มีเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนเป็นไปตามสมรรถนะของแต่ละช่วงวัย คือ ระดับปฐมวัย จัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการและความสามารถตามวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น จัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี ระดับประถมศึกษาตอนปลาย จัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้มีพื้นฐานการดำเนินชีวิตที่ดี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความสนใจ ความถนัด และความสามารถของตนเอง และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน มีพื้นฐานการประกอบอาชีพตามความสนใจ ซึ่งในปี ๒๕๖๗ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรตามแนวคิดข้างต้นสำหรับ ๒ ช่วงวัย คือ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ขั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ และใช้เป็นกรอบแนวคิดการจัดการศึกษาระดับสถานศึกษา ในโรงเรียนที่มีความพร้อมและสมัครใจ จำนวน ๔,๓๘๓ แห่งทั่วประเทศ จากทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ตามแนวคิดการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่ยึดความสามารถของผู้เรียนเป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ต้องเชื่อมโยงต่อเนื่องกันตลอดหลักสูตร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ขั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ โดยต่อยอดเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษา ประถมศึกษาตอนต้น (ขั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓) จาก “มีความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ ความสามารถพื้นฐานเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้” เป็น “มีความรู้ความเข้าใจและประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และเจตคติ/ทัศนคติในบริบทโลกจริง” ซึ่งหมายถึงการเป็นผู้มีความสามารถในการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้ ในสถานการณ์หรือบริบทโลกจริงอย่างเหมาะสม

การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ มีแนวคิดในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. พัฒนาการของผู้เรียนในช่วงวัย ๑๐ - ๑๒ ปี ถือเป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่านสำคัญที่นักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนปลายจะเริ่มมีพัฒนาการทางด้านความคิดเชิงเหตุผล (Logical Reasoning) และมีความพร้อมทางสติปัญญาที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถรับการจัดการเรียนรู้ที่มีโครงสร้างชัดเจนและซับซ้อนมากขึ้นได้ โดยเฉพาะทักษะการเรียนรู้ผ่านเนื้อหาสาระและข้อความที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาซึ่งจากระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจพื้นฐานไปสู่การวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ข้อมูลเพื่อหาคำตอบในสถานการณ์ที่ท้าทาย นอกจากนี้ ระดับประถมศึกษาตอนปลายยังเป็นช่วงเวลาของการวินิจฉัยและแก้ไขช่องว่างทางการเรียนรู้ (Learning Gap) ที่อาจสะสมมาในอดีต หากมีการสังเกต ติดตาม และให้การสนับสนุนที่สอดคล้องกับศักยภาพรายบุคคลอย่างเป็นระบบ จะช่วยสร้างรากฐานการเรียนรู้ที่แข็งแกร่งก่อนที่ผู้เรียนจะเข้าสู่ระดับมัธยมศึกษาในขณะเดียวกัน เมื่อรายวิชาเริ่มมีความเฉพาะทางมากขึ้นตามลำดับ การจัดระบบสนับสนุนเชิงโครงสร้างที่มีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จึงเป็นปัจจัยหลักที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวและพัฒนาสมรรถนะได้อย่างเต็มตามศักยภาพ พร้อมสำหรับการเปลี่ยนผ่านสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมั่นคง

๒. การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency-based Education) ในความหมายที่สมรรถนะเป็นความสามารถในการใช้ “ความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือค่านิยม” ในการทำงานในบริบทโลกจริง (Real World) โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ประกอบด้วย ความรู้เฉพาะศาสตร์เฉพาะวิชา (Disciplinary Knowledge) ความรู้แบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary Knowledge) และความรู้ด้านการปฏิบัติในการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ (Practical Knowledge) ทักษะ (Skills) เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลายในเวลาที่เหมาะสมทั้งที่เป็นทักษะทางปัญญาและอภิปัญญา (Cognitive and Meta-Cognitive skills) ทักษะทางด้านอารมณ์และสังคม (Social and Emotional Skills) และทักษะทางร่างกายและการปฏิบัติ (Physical and Practical Skills) เจตคติ (Attitudes) หล่อหลอมมาจากความเชื่อและค่านิยม ที่สะท้อนให้เห็นถึงการตอบสนองต่อบุคคลหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ในเชิงบวกหรือเชิงลบ เจตคติอาจแตกต่างกันไปตามสถานการณ์และบริบทเฉพาะ ส่วนค่านิยม (Values) เป็นหลักชี้นำสำคัญที่บุคคลยึดถือเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในทุกมิติของชีวิต ทั้งในฐานะส่วนบุคคลและสมาชิกของสังคม องค์ประกอบทั้งหมดนี้รวมกันเป็นสมรรถนะที่สมบูรณ์พร้อมสำหรับการเผชิญความท้าทายในโลกปัจจุบัน และองค์ประกอบของการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ ได้แก่ หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล การยึดแนวคิดการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะเป็นกรอบในการพัฒนาผู้เรียน จึงหมายถึง การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ การกำหนดกรอบแนวคิดการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะ โดยหลักสูตรเป็นส่วนของการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนที่ลักษณะเป็นสิ่งที่นักเรียนต้องปฏิบัติได้และต้องมีความเชื่อมโยงต่อเนื่องตลอดหลักสูตร การกำหนดเป้าหมายบรรจุไว้ในหลักสูตรจึงต้องมีความเหมาะสมกับธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน และออกแบบเป้าหมายแบบไต่ระดับความสามารถของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง จำเป็นต้องฝึกฝนและทำซ้ำ ๆ จนเกิดความสามารถและพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น และเป็นเส้นทางการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน (Personal learning pathways) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมและสร้างโอกาสให้นักเรียนใช้ความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือค่านิยมในสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ยึดติด

กับเวลาแต่ให้ความสำคัญกับศักยภาพของผู้เรียนรายบุคคลในการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะ ที่ให้ความสำคัญกับการกระบวนการเรียนรู้กับผู้เรียนมากกว่าการประเมินผลลัพธ์ของการจัดการเรียนรู้

๓. การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน ต่อยอดการเรียนรู้จากระดับประถมศึกษาตอนต้น โดยเน้น การนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง สอดคล้องกับแนวคิดของ OECD (PISA PIAAC) และ UNICEF ด้าน Competency-based Education (CBE) ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เพื่อการใช้จริง (Applied Learning) ผู้เรียนต้องสามารถใช้ความรู้และทักษะในการแก้ปัญหา วิเคราะห์ ตัดสินใจ และทำงานร่วมกับ ผู้อื่นในบริบทชีวิตประจำวันได้



แผนภาพที่ ๑ แสดงการต่อยอดเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ไปสู่เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษา ประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘

จากแนวคิดข้างต้น หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ จึงกำหนดเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนต่อยอดจาก ๘ ความสามารถคือ ความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้ ๓ ด้าน ประกอบด้วย ความสามารถด้านการอ่าน ความสามารถด้านการเขียน และความสามารถด้านการคิดคำนวณ และความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้ในบริบทโลกจริง ๕ ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ด้านสังคมและพลเมือง ด้านเศรษฐกิจและการเงิน ด้านสุขภาพกายและจิต และด้านศิลปะ และวัฒนธรรมเพื่อสุนทรียภาพ เป็นความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ หรือค่านิยมในบริบทโลกจริง

๒. วิสัยทัศน์

หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นพลเมืองที่มีความรู้คู่คุณธรรม คิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ใช้ศาสตร์และศิลป์ในการพัฒนาตนเองและสังคมอย่างสมดุล มีทักษะชีวิตและทักษะการเงินที่รับผิดชอบ ดูแลสุขภาพกายและใจอย่างเหมาะสม มีจิตสำนึกของความเป็นไทย เคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม และร่วมมือกับผู้อื่นเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เป็นธรรม งดงาม และเปี่ยมด้วยสุนทรียภาพที่ยั่งยืน

๓. หลักการ

หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ กำหนดหลักการสำคัญของหลักสูตรไว้ ดังนี้

๓.๑ เป็นหลักสูตรที่มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้ ความสามารถด้านภาษาและการสื่อสาร ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ความสามารถด้านสังคมและความเป็นพลเมือง ความสามารถด้านเศรษฐกิจและการเงิน ความสามารถด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต และความสามารถด้านศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อสุนทรียภาพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน

๓.๒ เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยการบูรณาการความรู้และใช้บริบทโลกจริงหรือสถานการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาและเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life - Long Learning)

๓.๓ เป็นหลักสูตรที่เน้นการประเมินความก้าวหน้าของพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างมีทิศทางเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย

๓.๔ เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านความรู้ เวลาเรียน การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๓.๕ เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการหลักสูตรได้ตามบริบทโดยคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

๔. จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ กำหนดจุดหมายการพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

- ๔.๑ ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม และใช้ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตและสังคม
- ๔.๒ ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างสรรค์คุณค่าใหม่จากสถานการณ์จริงได้อย่างมีเหตุผล
- ๔.๓ ผู้เรียนมีทักษะชีวิต สุขภาวะทางกาย-ใจ และความรับผิดชอบทางการเงินอย่างเหมาะสมตามวัย
- ๔.๔ ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม ร่วมสร้างสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เป็นธรรมและยั่งยืน
- ๔.๕ ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในบริบทที่หลากหลาย

๕. เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖)

หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ มีเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย ความสามารถเฉพาะ (Functional competency) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รายละเอียดดังนี้

๕.๑ ความสามารถเฉพาะ หมายถึง การใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติหรือค่านิยมเฉพาะศาสตร์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนี้

๕.๑.๑ ความสามารถด้านภาษาและการสื่อสาร หมายถึง การใช้ภาษาอย่างถูกต้องและประเมินข้อมูลอย่างมีเหตุผล สื่อสารความคิด ความรู้ ความเข้าใจ และความรู้สึกของตนเองได้อย่างชัดเจนเหมาะสม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๑.๒ ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ หมายถึง การใช้ความรู้ กระบวนการทางคณิตศาสตร์ เครื่องมือ และเทคโนโลยี เพื่อคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันอย่างหลากหลายและเป็นระบบ ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๕.๑.๓ ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี หมายถึง การใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ข้อเท็จจริง หรือหลักฐานทางวิทยาศาสตร์อธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ และแก้ปัญหาในชีวิตจริง มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งใช้และพัฒนาเทคโนโลยีอย่างรู้เท่าทัน และสร้างสรรค์นำไปสู่การดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัย มีจริยธรรมและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน

๕.๑.๔ ความสามารถด้านสังคมและความเป็นพลเมือง หมายถึง การใช้ความรู้และข้อมูลรอบตัวเพื่อทำหน้าที่ของตนเองอย่างรับผิดชอบ อยู่ร่วมกับเพื่อนและคนอื่นที่แตกต่างกันอย่างเคารพกันและกัน คิดและตัดสินใจด้วยเหตุผล และสื่อสารความคิดของตนเองอย่างสุภาพ พร้อมทั้งภูมิใจในความเป็นไทยและวัฒนธรรม

๕.๑.๕ ความสามารถด้านเศรษฐกิจและการเงิน หมายถึง การใช้ความรู้และทักษะทางเศรษฐศาสตร์ และการเงินขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดการ วางแผน รู้เท่าทัน และตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรทางการเงิน รายได้ รายจ่าย การออม การใช้จ่าย และการบริหารจัดการเงินอย่างมีเหตุผล มีวินัย และมีความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ยั่งยืน และก่อให้เกิดความมั่นคงทางการเงิน

๕.๑.๖ ความสามารถด้านสุขภาพกายและสุขภาวะจิต หมายถึง การดูแลและพัฒนาสุขภาพกาย และสุขภาวะทางจิตของตนเองอย่างเหมาะสมโดยใช้ความรู้พื้นฐานด้านสุขภาพ ความเข้าใจทางอารมณ์ และความรู้สึกของตน สามารถจัดการพฤติกรรมและอารมณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ เลือกใช้ทักษะและพฤติกรรม ที่ส่งเสริมสุขภาพอย่างเหมาะสม สามารถสร้างและรักษาความสัมพันธ์ทางสังคม และรู้จักขอความช่วยเหลือ เพื่อความปลอดภัย

๕.๑.๗ ความสามารถด้านศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อสุนทรียภาพ หมายถึง การสร้างและแสดงออก อย่างสร้างสรรค์ทางศิลปะและวัฒนธรรม ชื่นชมและตีความผลงานอย่างมีสุนทรียภาพ ตระหนัก เห็นคุณค่า และร่วมอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งประยุกต์ใช้ศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาตนเอง ความสัมพันธ์ และสังคม

๕.๒ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะทางบุคลิกภาพ ทักษะ และพฤติกรรมที่มีความสำคัญ และควรพัฒนาในตัวผู้เรียน เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี คุณลักษณะเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยสร้างบุคลิกภาพที่ดี และส่งเสริมให้บุคคลมีความสามารถในการพัฒนาตนเองและสังคม ดังนี้

๕.๒.๑ รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง การมีความรักและภาคภูมิใจในประเทศชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีความรู้สึผูกพันและเคารพต่อสถาบันหลักของชาติ

๕.๒.๒ ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การมีจิตใจที่ซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา และมีความถูกต้องในคำพูด และการกระทำ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง

๕.๒.๓ มีวินัย หมายถึง การมีความมุ่งมั่นในการทำงาน รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ เคารพกฎ กติกา ควบคุมและกำกับตนเองให้ปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมาย

๕.๒.๔ อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง การมีความพอดีและสมดุล ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่เกินความจำเป็น ในการดำเนินชีวิต

๕.๒.๕ มีจิตสาธารณะ หมายถึง การมีจิตใจที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และพร้อมช่วยเหลือผู้อื่น

๖. คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ กำหนดว่า เมื่อจบชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖) ผู้เรียนมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือค่านิยม ๗ ด้าน โดยอธิบายภาพรวมความสามารถที่คาดหวังให้เกิดกับผู้เรียนในแต่ละความสามารถ เมื่อจบชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

ความสามารถ	คำอธิบายความสามารถ
๖.๑ ด้านภาษาและการสื่อสาร	ผู้เรียนใช้ภาษาในการถ่ายทอดความคิดอย่างถูกต้องเหมาะสมและรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือประสบการณ์ได้ตามวัตถุประสงค์
๖.๒ ด้านคณิตศาสตร์	ผู้เรียนใช้คณิตศาสตร์ หลักการ เครื่องมือ เทคโนโลยี และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการวิเคราะห์ ตีความข้อมูล วางแผน ประเมินทางเลือกและตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสื่อสารแนวคิดด้วยภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์อย่างมั่นใจ ถูกต้อง และสมเหตุสมผล
๖.๓ ด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี	ผู้เรียนใช้กระบวนการสืบเสาะทางวิทยาศาสตร์ และการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อสร้างคำอธิบายหรือแก้ปัญหาในชีวิตจริง โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และเหตุผล เชิงตรรกะสนับสนุน ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี สืบค้น ประเมิน จัดการข้อมูลและสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ ทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความใจกว้างและซื่อสัตย์ทางวิชาการ เพื่อนำไปสู่การดำรงชีวิตที่ปลอดภัยและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน
๖.๔ ด้านสังคมและความเป็นพลเมือง	ผู้เรียนปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสังคมอย่างมีความรับผิดชอบ เคารพกฎ กติกา และใช้สิทธิอย่างเหมาะสม สืบค้น วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างรู้เท่าทัน ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล อยู่ร่วมและทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ เคารพคุณค่าและความแตกต่าง แสดงคุณธรรมและจิตสาธารณะ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
๖.๕ ด้านเศรษฐกิจและการเงิน	ผู้เรียนใช้แนวคิดพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์และการเงินในการวางแผน จัดการ และตัดสินใจ ใช้ทรัพยากรทางการเงินของตนเองอย่างมีเหตุผล บันทึกรายรับ รายจ่าย ประเมิน ความจำเป็นและความคุ้มค่าของการใช้จ่าย วางแผนการออมและการลงทุนเพื่อบรรลุเป้าหมาย
๖.๖ ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต	ผู้เรียนดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตนเองได้อย่างเหมาะสมตามวัย มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคทั่วไป เข้าใจ จัดการอารมณ์ และพฤติกรรมอารมณ์ของตนเองอย่างเหมาะสม สร้างและรักษาความสัมพันธ์ทางสังคมด้วยการสื่อสารอย่างสุภาพเหมาะสม เห็นอกเห็นใจผู้อื่น แก้ไขความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ สามารถขอความช่วยเหลือจากบุคคลหรือแหล่งสนับสนุนที่เหมาะสมเมื่อเผชิญปัญหาหรือความเครียด เพื่อให้ดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัย มีคุณภาพ มีสุขภาวะที่ดีทั้งกายและใจ
๖.๗ ด้านศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อสุนทรียภาพ	ผู้เรียนสร้างสรรค์และอธิบายผลงานศิลปะที่ถ่ายทอดความคิดและอารมณ์ของตน ชื่นชม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อผลงานอย่างสุภาพ เห็นคุณค่า มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปะ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นประยุกต์ใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และสร้างประโยชน์แก่สังคมได้อย่างเหมาะสม

๗. คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี

หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ กำหนดว่า เมื่อผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ความสามารถของผู้เรียนควรมีความสามารถ ๗ ด้าน โดยอธิบายความสามารถแต่ละด้าน ตามลำดับชั้นปี ดังนี้

คำอธิบายความสามารถเมื่อจบชั้นปี		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
๗.๑ ความสามารถด้านภาษาและการสื่อสาร		
นักเรียนรับฟังและอ่านข้อมูลอย่างเข้าใจ สื่อสารความคิดและความรู้สึกของตนเองได้อย่างชัดเจนเหมาะสม ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นอย่างสุภาพและเจรจาเพื่อช่วยแก้ปัญหาหรือความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งระมัดระวังการใช้ภาษาไม่ให้เกิดโทษผู้อื่น	นักเรียนอ่านและพิจารณาข้อมูลอย่างมีเหตุผล สื่อสารและอธิบายความคิดหรือประสบการณ์ของตนเองได้เป็นลำดับ เข้าใจมุมมองของผู้อื่นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ใช้ภาษาเพื่อช่วยเจรจาและลดความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน และคำนึงถึงผลกระทบของการใช้ภาษาต่อผู้อื่นและสังคม	นักเรียนอ่านและคิดวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีเหตุผล สื่อสารความคิดและความรู้สึกของตนเองได้ชัดเจนเหมาะสม เข้าใจผู้อื่นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสุภาพ แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยการเจรจาอย่างสร้างสรรค์ และใช้ภาษาอย่างรับผิดชอบต่อผู้อื่นและสังคม
๗.๒ ความสามารถด้านคณิตศาสตร์		
นักเรียนใช้หม้อโนทัศน์ หลักการ เครื่องมือเทคโนโลยีพื้นฐาน และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน อย่างง่ายหรือคุ้นเคยได้ถูกต้องเหมาะสม สามารถสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ โดยใช้คำพูด สัญลักษณ์ หรือภาพประกอบ ได้ชัดเจน และให้เหตุผลสนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้อย่างสมเหตุสมผล	นักเรียนใช้หม้อโนทัศน์ หลักการ เครื่องมือเทคโนโลยี และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันที่ไม่คุ้นเคย ได้ถูกต้องเหมาะสม สามารถสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ โดยใช้การแสดงแทนที่เหมาะสมได้ชัดเจน ถูกต้อง และให้เหตุผลสนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้อย่างสมเหตุสมผล	นักเรียนใช้หม้อโนทัศน์ หลักการ เครื่องมือเทคโนโลยี และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เพื่อรวบรวม วิเคราะห์และประเมินทางเลือกเพื่อการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ที่ซับซ้อนได้อย่างมีเหตุผล สามารถสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์โดยใช้การแสดงแทนที่หลากหลาย และให้เหตุผลเพื่อสนับสนุน แนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้อย่างสมเหตุสมผล
๗.๓ ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี		
นักเรียนใช้ประสาทสัมผัสและเครื่องมือพื้นฐานในการสังเกตและรวบรวมข้อมูล ร่วมวางแผนและดำเนินการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สามารถตรวจสอบได้จริง โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ใช้เทคโนโลยี ค้นหา จัดการ และสื่อสารข้อค้นพบได้อย่างมั่นใจ กระตือรือร้นในการตั้งคำถามต่อสิ่งใหม่ ๆ และเริ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	นักเรียนออกแบบการทดลอง ระบุตัวแปร และควบคุมตัวแปรควบคุมไปกับการกระทำ ข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อวิเคราะห์หารูปแบบความสัมพันธ์ และลงข้อสรุปที่สอดคล้องกับสมมติฐาน ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้หรือแก้ปัญหา ค้นหา และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลก่อนนำไปใช้ พร้อมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและปฏิบัติตามแนวทางการดูแลสิ่งแวดล้อม	นักเรียนสร้างและใช้แบบจำลองเพื่ออธิบายหรือคาดการณ์ผลลัพธ์ที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ สร้างข้อโต้แย้งทางวิทยาศาสตร์โดยใช้พยานหลักฐานสนับสนุนที่น่าเชื่อถือ ประยุกต์ใช้และสร้างเทคโนโลยีเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริง ด้วยการคิดอย่างมีเหตุผล และแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน โดยทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ในทุกบทบาท มีส่วนร่วมในการจัดการ

คำอธิบายความสามารถเมื่อจบชั้นปี		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
		สิ่งแวดล้อมและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน
๗.๔ ความสามารถด้านสังคมและความเป็นพลเมือง		
ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่พื้นฐานของสมาชิกครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ปฏิบัติตามกฎหมาย และกติการ่วมกัน ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่กำหนดเพื่อการตัดสินใจ ในสถานการณ์ใกล้ตัว และอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยเคารพกติกาและความแตกต่าง ภายใต้อำนาจกำกับดูแล	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสังคมอย่างเหมาะสมมากขึ้น รับผิดชอบต่อผลของการกระทำของตนเองต่อกลุ่มและชุมชน ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่หลากหลายในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยเคารพกติกา คุณค่า และความคิดเห็นที่แตกต่าง	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสังคมอย่างมีความรับผิดชอบ ใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างรู้เท่าทันและมีวิจารณญาณในการตัดสินใจ และแก้ปัญหา และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสันติ โดยเคารพกติกา คุณค่า และความแตกต่าง พร้อมมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มและชุมชน
๗.๕ ความสามารถด้านเศรษฐกิจและการเงิน		
ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์และการเงิน บันทึกรายรับ รายจ่ายแบบง่าย ใช้ข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจซื้อสินค้าจากสถานการณ์ในชีวิตประจำวันแสดงวินัย ความรับผิดชอบ และความพอประมาณของการใช้เงิน ต่อตนเอง	ผู้เรียนเชื่อมโยงแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ และการเงินจากสถานการณ์จริง บันทึก รายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจใช้ทรัพยากรทางการเงินได้อย่างเหมาะสม วางแผน การออมเพื่อบรรลุเป้าหมายระยะสั้นได้ แสดงวินัย ความรับผิดชอบ ความพอประมาณ พร้อมทั้งคำนึงถึงผลกระทบของการใช้เงินต่อตนเอง และผู้อื่น	ผู้เรียนวิเคราะห์แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ และการเงินจากสถานการณ์จริง บันทึก รายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ใช้ข้อมูลเพื่อปรับแผนการใช้เงินของตนเอง วางแผนการออมทั้งระยะสั้นและระยะยาว อย่างมีเหตุผล แสดงวินัย ความรับผิดชอบ ความพอประมาณ พร้อมทั้งคำนึงถึงผลกระทบของการใช้เงินต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม
๗.๖ ความสามารถด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต		
ผู้เรียนดูแลสุขภาพกายพื้นฐานของตนเองอย่างเหมาะสม โดยปฏิบัติตามสุขอนามัย เลือกอาหารที่ดีต่อสุขภาพ ป้องกันโรคง่าย ๆ ได้ เข้าใจและระบุงารมณ ของตนเอง รวมถึงสาเหตุพื้นฐานของอารมณนั้น ใช้วิธีสงบสติอารมณ อย่างง่าย เลือกปฏิบัติพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงพื้นฐาน สื่อสารอย่างสุภาพเหมาะสม รับฟังและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ พร้อมทั้งกล้าขอความช่วยเหลือจากครูหรือ	ผู้เรียนดูแลสุขภาพกายของตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยเลือกอาหาร ออกกำลังกาย และพักผ่อนอย่างเหมาะสม เข้าใจอารมณของตนเอง และสัญญาณทางกายที่เกิดขึ้นสามารถจัดการอารมณ โดยไม่ใช้ความรุนแรง ตั้งเป้าหมายด้านสุขภาพและติดตาม พฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพของตนเองได้ สร้างความสัมพันธ์เชิงบวกด้วยการสื่อสาร อย่างสุภาพเหมาะสม เห็นอกเห็นใจ และแก้ปัญหาความขัดแย้งง่าย ๆ ได้	ผู้เรียนดูแลสุขภาพกายของตนเองอย่างมีวินัย โดยวางแผนการเลือกอาหาร การออกกำลังกาย และการพักผ่อน ให้อย่างเหมาะสม เข้าใจและวิเคราะห์ อารมณของตนเอง รวมถึงแยกแยะ อารมณของผู้อื่นได้ จัดการอารมณ ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย เลือกปฏิบัติ พฤติกรรมที่เหมาะสมได้ วางแผน และปรับพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพ ตามข้อมูลจริง สื่อสารอย่างสุภาพ เหมาะสมและสร้างสรรค์ เห็นอกเห็นใจ

คำอธิบายความสามารถเมื่อจบชั้นปี		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
ผู้ปกครองเมื่อรู้สึกไม่สบายหรือกังวล เพื่อให้ดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างปลอดภัยและเหมาะสมตามวัย	พร้อมทั้งระบุสถานการณ์ที่ต้องการความช่วยเหลือและเลือกบุคคลที่เหมาะสมในการขอคำปรึกษา เพื่อให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและปลอดภัย	และร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งขอความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม เมื่อเผชิญปัญหาหรือความเครียด เพื่อให้ดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัยมีคุณภาพ มีสุขภาวะที่ดีทั้งกายและใจ
๗.๗ ความสามารถด้านศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อสุนทรียภาพ		
ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานศิลปะง่าย ๆ เพื่อถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกของตน ชื่นชมผลงานของเพื่อน ด้วยถ้อยคำสุภาพ เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมในชุมชน นำศิลปะไปใช้สื่อสารหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นในกิจกรรมพื้นฐานได้อย่างเหมาะสม	ผู้เรียนสร้างผลงานศิลปะที่สะท้อนประสบการณ์หรือเรื่องราวของตน พร้อมอธิบายแนวคิดของผลงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อผลงานอย่างมีเหตุผล เห็นคุณค่า อธิบายอัตลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และประยุกต์ใช้ศิลปะในการสื่อสาร หรือแก้ปัญหาในชุมชนร่วมกับผู้อื่นได้	ผู้เรียนสร้างผลงานศิลปะที่มีความคิดสร้างสรรค์และสื่อความหมายได้ชัดเจน อภิปราย และวิพากษ์ผลงานอย่างสร้างสรรค์ เห็นคุณค่าและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์หรือเผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน ใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือสื่อสารประเด็นสังคมหรือพัฒนาชุมชนร่วมกับผู้อื่นได้อย่างรับผิดชอบ

๘. ความรู้พื้นฐาน

หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) กำหนดให้ “ความรู้พื้นฐาน” เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถตามเป้าหมายของหลักสูตร โดยความรู้พื้นฐานหมายถึง ชุดความรู้ ทักษะ และความสามารถเฉพาะศาสตร์ ที่ผู้เรียนต้องมีและใช้ข้อมูลเชื่อมโยงกับบริบทโลกจริงเพื่อการคิด และตัดสินใจในการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนี้

๘.๑ ภาษาและการสื่อสาร

ประเด็นการเรียนรู้	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
การฟังและอ่านอย่างรอบคอบ	- โครงสร้างเรื่องง่าย ๆ (ต้น-กลาง-จบ) - แยกข้อเท็จจริง – ความคิดเห็นจากเรื่องสั้น - ตีความจากภาพ คำสำคัญ และบริบท - คำศัพท์พื้นฐานในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ	- วิเคราะห์บทอ่านหลายรูปแบบ เช่น ข่าวสั้น บทสนทนา บทร้อยกรอง สั้น ๆ วรรณคดีและวรรณกรรม - แยก fact/opinion ที่ปะปนกัน - ตีความความหมายแฝงหรือเจตนาของผู้เขียน - คำศัพท์เชิงเหตุผล เช่น because, so, first	- วิเคราะห์โครงสร้างเหตุผล เช่น ปัญหา-สาเหตุ-ทางออก - ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล - วิเคราะห์ คาดการณ์ทางเลือกที่หลากหลาย มุมมองและอคติของผู้เขียน - เข้าใจสำนวนพื้นฐาน และคำหลายความหมาย

ประเด็นการเรียนรู้	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
การพูดและเขียนให้ชัดเจน มีเหตุผล และสร้างสรรค์	- เรียงเหตุการณ์ตามลำดับเวลา - ให้เหตุผลง่าย ๆ ประกอบคำตอบ - เขียน/พูดเล่าเรื่องจากประสบการณ์ - ประโยคพื้นฐานในภาษาต่างประเทศ (S-V-O)	- เรียงความคิดแบบเหตุ-ผล - ใช้ตัวอย่างสนับสนุนเหตุผล - ดัดแปลงเรื่องราวหรือสร้างบทสนทนา - ใช้ประโยคซับซ้อนขึ้น เช่น because/when	- เรียงความคิดแบบเปรียบเทียบ-สรุป - ใช้ข้อมูล/หลักฐานสนับสนุนเหตุผล - สร้างเรื่องใหม่ที่มีโครงเรื่องชัดเจน - ใช้ประโยคเชิงเหตุผลและเปรียบเทียบ
การใช้ภาษาและสื่ออย่างเหมาะสม	- คำสุภาพในไทยและประโยคสุภาพในภาษาต่างประเทศ (please, thank you) - เลือกสื่อพื้นฐาน เช่น ภาพ แผนภาพ - แยกประเภทสื่อ เช่น ข่าว โฆษณา บทร้อยกรองสั้น ๆ วรรณคดีและวรรณกรรม - ไม่เผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว	- เลือกใช้ระดับภาษาให้เหมาะกับผู้ฟัง - เลือกสื่อให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ เช่น อธิบาย-โน้มน้าว - ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล - ระบุข้อมูลที่ควร/ไม่ควรเผยแพร่	- ปรับระดับภาษาให้เหมาะกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม - เลือกสื่อให้เหมาะกับผู้ชมทั้งไทยและต่างประเทศ - วิเคราะห์อคติและเจตนาของสื่อ - ประเมินความเสี่ยงของข้อมูลออนไลน์
การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีจริยธรรม	- เคารพสิทธิในการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่น - หลีกเลี่ยงการกระทบกระเทือนความรู้สึกของผู้อื่น - ให้กำลังใจและเห็นคุณค่าในความพยายามของผู้อื่น เช่น “Good job!” - เคารพความคิดเห็นเพื่อน - แสดงการยอมรับและให้ความสำคัญต่อผู้อื่นในสังคม	- ใช้คำพูดเหมาะสมตามสถานการณ์ - ให้ข้อเสนอแนะเชิงบวก - ยอมรับความคิดที่หลากหลาย - เข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมง่าย ๆ	- ปรับน้ำเสียงและคำพูดให้เหมาะกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม - ให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์พร้อมเหตุผล - แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล - ใช้ภาษาและพฤติกรรมที่เหมาะสมเมื่อสื่อสารกับผู้ต่างวัฒนธรรม

๘.๒ คณิตศาสตร์

ประเด็นการเรียนรู้หลัก	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
จำนวนและพีชคณิต	- จำนวนนับ และการบวก การลบ การคูณ การหาร จำนวนนับที่มากกว่า ๑๐๐๐๐๐ และ ๐ และการนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน - เศษส่วน การเปรียบเทียบ เศษส่วน การบวกและการลบเศษส่วน และการนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน - ทศนิยม การเปรียบเทียบ ทศนิยม การบวกและการลบ ทศนิยม และการนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน - การแก้ปัญหาเกี่ยวกับแบบรูป	- การใช้จำนวนนับ การบวก การลบ การคูณ การหาร และการนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน - การบวก การลบ การคูณ การหารเศษส่วน และการนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน - การบวก การลบ การคูณ การหารทศนิยม และการนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน - ร้อยละและการนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน	- ประยุกต์ใช้การบวก การลบ การคูณ การหาร และการนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน ที่ซับซ้อน - การประยุกต์ใช้เศษส่วน การเปรียบเทียบเศษส่วน การบวก การลบ การคูณ การหารเศษส่วน ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน - การประยุกต์ใช้ทศนิยม การเปรียบเทียบทศนิยม การบวก การลบ การคูณ การหารทศนิยม ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน - ร้อยละ อัตราส่วน มาตรการส่วน และการประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน
การวัดและเรขาคณิต	- บอกและเปรียบเทียบ ระยะเวลาเป็นวินาที นาที ชั่วโมง วัน เดือน ปี และนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน - การวัดขนาดของมุม ความยาวรอบรูปและพื้นที่ของรูปสี่เหลี่ยมมุมฉากและนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน - ระนาบ จุด เส้นตรง รังสี ส่วนของเส้นตรงและ	- เส้นตั้งฉาก เส้นขนาน มุมแย้ง มุมภายในและมุมภายนอกที่อยู่บนข้างเดียวกันของเส้นตัดขวาง - ชนิดและสมบัติของรูปสี่เหลี่ยม - ความยาวรอบรูปและพื้นที่ของรูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน และรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน และนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน	- ชนิดและสมบัติของรูปหลายเหลี่ยม (รูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า รูปสี่เหลี่ยมคางหมู รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน รูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน รูปสี่เหลี่ยมรูปว่าว รูปสี่เหลี่ยมใด ๆ) - มุมภายใน ความยาวรอบรูป และพื้นที่ของรูปหลายเหลี่ยม

ประเด็นการเรียนรู้หลัก	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
	สัญลักษณ์แสดงเส้นตรงรังสี ส่วนของเส้นตรง • ชนิดและสมบัติของรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก • การสร้างมุม และรูปสี่เหลี่ยมมุมฉากโดยใช้เครื่องมือพื้นฐานหรือเทคโนโลยี	• การสร้างเส้นขนาน และรูปสี่เหลี่ยมโดยใช้เครื่องมือพื้นฐานหรือเทคโนโลยี • ลักษณะและส่วนต่าง ๆ ของปริซึม • ปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก และนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน	และการนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน • การสร้างรูปสามเหลี่ยมโดยใช้เครื่องมือพื้นฐานหรือเทคโนโลยี • ลักษณะและส่วนต่าง ๆ ของวงกลม • ความยาวของเส้นรอบวง พื้นที่ของวงกลม และการนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน • ลักษณะและส่วนต่าง ๆ ของพีระมิด ทรงกลม ทรงกระบอก กรวย • รูปคลี่ของปริซึม พีระมิด ทรงกระบอก กรวย • ปริมาตรของรูปเรขาคณิตสามมิติที่ประกอบด้วยทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก และการนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน
สถิติและความน่าจะเป็น	• การเก็บรวบรวมข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลด้วยตารางสองทาง แผนภูมิรูปภาพ แผนภูมิแท่ง และการนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ	• การเก็บรวบรวมข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลด้วยแผนภูมิแท่ง เปรียบเทียบแผนภูมิแท่งที่มีการย่นระยะ และการนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ	• การใช้ข้อมูลจากแผนภูมิรูปวงกลมในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ • ใช้ข้อมูลจากตารางสองทาง แผนภูมิรูปภาพ แผนภูมิแท่ง และแผนภูมิรูปวงกลมในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ และการตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผล
เครื่องมือและเทคโนโลยี	• สื่อรูปธรรม - Model รูปเรขาคณิต - บล็อกฐานสิบ - เศษส่วนพิชชา/แท่งเศษส่วน	• สื่อรูปธรรม - Model รูปเรขาคณิต - บล็อกฐานสิบ - เศษส่วนพิชชา/แท่งเศษส่วน	• สื่อรูปธรรม - Model รูปเรขาคณิต - บล็อกฐานสิบ - เศษส่วนพิชชา/แท่งเศษส่วน

ประเด็นการเรียนรู้หลัก	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
	- นาฬิกาจำลอง • โปรแกรมและแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ - สื่อดิจิทัล Interactive - โปรแกรม/แอปพลิเคชันสำหรับสร้างแผนภาพ/กราฟ - โปรแกรมคณิตศาสตร์เชิงพลวัต (Dynamic Mathematics Software: DMS) • อุปกรณ์และฮาร์ดแวร์ - คอมพิวเตอร์/แท็บเล็ต/โปรเจคเตอร์ - เครื่องคิดเลข - เครื่องมือวัดความยาว วัดน้ำหนัก วัดปริมาตร - เครื่องมือทางเรขาคณิต (ไม้บรรทัด วงเวียน โปรแทรกเตอร์) • แหล่งข้อมูลออนไลน์ - YouTube Channels/ Educational Videos - เว็บไซต์แหล่งรวมแบบฝึกหัด/ใบงาน	• โปรแกรมและแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ - สื่อดิจิทัล Interactive - โปรแกรม/แอปพลิเคชันสำหรับสร้างแผนภาพ/กราฟ - โปรแกรมคณิตศาสตร์เชิงพลวัต (Dynamic Mathematics Software: DMS) • อุปกรณ์และฮาร์ดแวร์ - คอมพิวเตอร์/แท็บเล็ต/โปรเจคเตอร์ - เครื่องคิดเลข - เครื่องมือวัดความยาว วัดน้ำหนัก วัดปริมาตร - เครื่องมือทางเรขาคณิต (ไม้บรรทัด วงเวียน โปรแทรกเตอร์) • แหล่งข้อมูลออนไลน์ - YouTube Channels/ Educational Videos - เว็บไซต์แหล่งรวมแบบฝึกหัด/ใบงาน	• โปรแกรมและแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ - สื่อดิจิทัล Interactive - โปรแกรม/แอปพลิเคชันสำหรับสร้างแผนภาพ/กราฟ - โปรแกรมคณิตศาสตร์เชิงพลวัต (Dynamic Mathematics Software: DMS) • อุปกรณ์และฮาร์ดแวร์ - คอมพิวเตอร์/แท็บเล็ต/โปรเจคเตอร์ - เครื่องคิดเลข - เครื่องมือวัดความยาว วัดน้ำหนัก วัดปริมาตร - เครื่องมือทางเรขาคณิต (ไม้บรรทัด วงเวียน โปรแทรกเตอร์) • แหล่งข้อมูลออนไลน์ - YouTube Channels/ Educational Videos - เว็บไซต์แหล่งรวมแบบฝึกหัด/ใบงาน
การแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์	กระบวนการในการแก้ปัญหา • เข้าใจปัญหา (understand the problem) • วางแผนแก้ปัญหา (Devising a plan) • ดำเนินการตามแผน (Carrying out the plan) • ตรวจสอบความถูกต้อง (Looking back)	กระบวนการในการแก้ปัญหา • เข้าใจปัญหา (understand the problem) • วางแผนแก้ปัญหา (Devising a plan) • ดำเนินการตามแผน (Carrying out the plan) • ตรวจสอบความถูกต้อง (Looking back)	กระบวนการในการแก้ปัญหา • เข้าใจปัญหา (understand the problem) • วางแผนแก้ปัญหา (Devising a plan) • ดำเนินการตามแผน (Carrying out the plan) • ตรวจสอบความถูกต้อง (Looking back)

ประเด็นการเรียนรู้หลัก	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
การสื่อสาร และให้เหตุผล	- สื่อสารโดยใช้ภาษาสัญลักษณ์ และการแสดงแทนทางคณิตศาสตร์ - สื่อสารเพื่อสนับสนุนหรือโต้แย้งโดยมีแนวคิดทางคณิตศาสตร์รองรับ - ให้เหตุผลโดยใช้หลักการแนวคิดทางคณิตศาสตร์ เพื่อสนับสนุนแนวคิดของตนเองหรือหรือโต้แย้งแนวคิดของผู้อื่น	- สื่อสารโดยใช้ภาษาสัญลักษณ์ และการแสดงแทนทางคณิตศาสตร์ - สื่อสารเพื่อสนับสนุนหรือโต้แย้งโดยมีแนวคิดทางคณิตศาสตร์รองรับ - ให้เหตุผลโดยใช้หลักการแนวคิดทางคณิตศาสตร์ เพื่อสนับสนุนแนวคิดของตนเองหรือหรือโต้แย้งแนวคิดของผู้อื่น	- สื่อสารโดยใช้ภาษาสัญลักษณ์ และการแสดงแทนทางคณิตศาสตร์ - สื่อสารเพื่อสนับสนุนหรือโต้แย้งโดยมีแนวคิดทางคณิตศาสตร์รองรับ - ให้เหตุผลโดยใช้หลักการแนวคิดทางคณิตศาสตร์ เพื่อสนับสนุนแนวคิดของตนเองหรือหรือโต้แย้งแนวคิดของผู้อื่น

๘.๓ วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี

ประเด็นการเรียนรู้หลัก	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
การอธิบายปรากฏการณ์ เชิงวิทยาศาสตร์	- ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต - ระบบสุริยะ - สถานะของสาร	- การสืบพันธุ์(พันธุ์กรรม) - การปรับตัวของสิ่งมีชีวิต - วัฏจักรน้ำ - ดาวฤกษ์และกลุ่มดาว	- ระบบย่อยอาหาร - ระบบหมุนเวียนเลือด/หายใจ - โซ่อาหาร สายใยอาหาร - อากาศและส่วนประกอบ - สุริยุปราคา/จันทรุปราคา - หินและซากดึกดำบรรพ์
การออกแบบและประเมิน กระบวนการสืบเสาะ ความรู้	- สมบัติทางกายภาพของวัสดุ - แรงโน้มถ่วง - แสงและการมองเห็น	- การเปลี่ยนแปลงสถานะของสาร - การละลายของสาร - การเปลี่ยนแปลงที่ผันกลับได้/ไม่ได้ - การเปลี่ยนแปลงทางเคมี - แรงลัพธ์ แรงเสียดทาน - เสียงและการได้ยิน	- สารผสมและการแยกสาร - สมบัติกรด-เบส - วงจรไฟฟ้า - การเกิดเงามืด เงามัว
การศึกษาค้นคว้า ประเมิน และใช้ข้อมูล เพื่อการตัดสินใจ	สมบัติทางกายภาพของวัสดุ	ปริมาณน้ำและการใช้น้ำ	- มลพิษทางอากาศ - ภัยธรรมชาติ - ภาวะโลกร้อน/เรือนกระจก - เทคโนโลยีอวกาศ

ประเด็นการเรียนรู้หลัก	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
การใช้เทคโนโลยีพื้นฐานเพื่อแก้ปัญหา	- การใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการแก้ปัญหา - การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย เข้าใจสิทธิหน้าที่ของตน เคารพในสิทธิของผู้อื่น - การค้นหาและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล - การใช้ซอฟต์แวร์ที่หลากหลายในการรวบรวม ประเมิน นำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ - การสื่อสารอย่างมีมารยาทและรู้กาลเทศะ - การใช้เครื่องมือพื้นฐานในการแก้ปัญหาอย่างปลอดภัย	- การใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการแก้ปัญหา - การค้นหาและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล - การใช้ซอฟต์แวร์หรือบริการบนอินเทอร์เน็ตที่หลากหลายในการรวบรวมประมวลผล สร้างทางเลือก ประเมินผล นำเสนอข้อมูลและสารสนเทศตามวัตถุประสงค์ - การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัยและมีมารยาท - การใช้เครื่องมือพื้นฐานในการแก้ปัญหาอย่างปลอดภัย	- การแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน - การใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการแก้ปัญหา - การค้นหาและจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ - การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานร่วมกันอย่างปลอดภัย - การใช้เครื่องมือพื้นฐานในการแก้ปัญหาหรือสร้างชิ้นงานอย่างปลอดภัย

๘.๔ สังคมและความเป็นพลเมือง

ประเด็นการเรียนรู้หลัก	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	- พลเมืองดี - สิทธิพื้นฐานของเด็ก - การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน - การเข้าร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยของชุมชน	- สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่และคุณลักษณะของพลเมืองดี - การป้องกันการละเมิดสิทธิเด็ก - การเข้าร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยของสังคม	- กฎหมายในชีวิตประจำวัน - สิทธิ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ - กฎ กติกา และกฎหมาย - การเข้าร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยของประเทศ
ข้อมูลข่าวสาร และบริบททางสังคม	- การสืบค้นข้อมูลข่าวสารในชีวิตประจำวันจากแหล่งที่หลากหลาย - ประเภทของแหล่งการสืบค้นข้อมูลข่าวสารในชีวิตประจำวัน - สืบค้นประวัติความเป็นมาในระดับท้องถิ่น และระดับจังหวัด	- สืบค้นข้อมูลข่าวสารในชีวิตประจำวันและแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น - สืบค้นประวัติความเป็นมาในระดับภาค - สืบค้นข้อมูลเชิงพื้นที่ในระดับภูมิภาค	- การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง - ภูมิศาสตร์ระดับภาคและประเทศ - การคิดอย่างมีวิจารณญาณต่อสื่อดิจิทัล - สืบค้นประวัติความเป็นมาของชาติไทย

ประเด็นการเรียนรู้หลัก	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
	สืบค้นข้อมูลเชิงพื้นที่ในชุมชนและจังหวัด		สืบค้นข้อมูลเชิงพื้นที่ในระดับประเทศ
คุณธรรม จริยธรรม และความพอเพียง	- หลักธรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ - พิธีกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ - มารยาทตามหลักศาสนา - คุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูทดแทนคุณ มีวินัย	- หลักธรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ - พิธีกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ - มารยาทตามหลักศาสนา - คุณธรรมจริยธรรม - ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูทดแทนคุณ มีวินัย - หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- หลักธรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ - พิธีกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ - มารยาทตามหลักศาสนา - คุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูทดแทนคุณ มีวินัย - หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - กิจกรรมจิตอาสา
ความเป็นไทย และวัฒนธรรม	- ความเป็นไทย - การเคารพสถาบันหลักของชาติ - ขนบธรรมเนียม - วัฒนธรรมไทย - ภูมิปัญญาท้องถิ่น	- ความเป็นไทย - การเคารพสถาบันหลักของชาติ - ขนบธรรมเนียม - วัฒนธรรมไทย - ภูมิปัญญาท้องถิ่น	- ความเป็นไทย - การเคารพสถาบันหลักของชาติ - ขนบธรรมเนียม - วัฒนธรรมไทย - ภูมิปัญญาท้องถิ่น
สังคมพหุวัฒนธรรม	- การเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล - การอยู่ร่วมกันในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน	- การเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล - การอยู่ร่วมกันในสังคมและประเทศ - การมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติ	- การเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล - การอยู่ร่วมกันในพหุสังคม - การแก้ไขปัญหาเชิงสร้างสรรค์ - การเจรจาต่อรอง/ไกล่เกลี่ยความขัดแย้ง

๘.๕ เศรษฐกิจและการเงิน

ประเด็นการเรียนรู้	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
การใช้เงิน	- ความหมายของเงิน รายรับ – รายจ่าย - ความจำเป็น – ความต้องการ - เหตุผลของการออม	- ความสัมพันธ์รายรับ – รายจ่าย – การออม - การตั้งเป้าหมายการออมระยะสั้น	- วิเคราะห์สถานการณ์ รายรับ-รายจ่ายที่ซับซ้อน - เป้าหมายการเงินระยะสั้น –ยาว

ประเด็นการเรียนรู้	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
	การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	การใช้ทรัพยากรอย่างพอประมาณ	การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน
การตัดสินใจทางการเงิน	- เปรียบเทียบราคาอย่างง่าย - บันทึกรายรับ – รายจ่ายพื้นฐาน - เลือกซื้อของตามความจำเป็น	- ประเมินความคุ้มค่า (ราคา/หน่วย) - จัดทำงบประมาณรายสัปดาห์/รายเดือน - วางแผนการออมระยะสั้น	- วิเคราะห์ข้อมูลหลายด้านเพื่อเปรียบเทียบทางเลือก - ใช้ข้อมูลจากบันทึกรายรับ – รายจ่ายเพื่อปรับแผน - แก้ปัญหาทางการเงินภายใต้ข้อจำกัด
การออม	- เป้าหมายการออมง่าย ๆ - วิธีออมเงินที่เหมาะสมกับวัย - การติดตามเงินออม	- การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนและวัดผลได้ - การคำนวณจำนวนเงินที่ต้องออม - การปรับเป้าหมายเมื่อสถานการณ์เปลี่ยน	- การวางแผนการออมหลายเป้าหมาย - การจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย - การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินเบื้องต้น
การบริโภคมีผลกระทบต่อผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม	- การใช้ของอย่างคุ้มค่าลดการสิ้นเปลือง - การคำนึงถึงผู้อื่นเมื่อใช้เงินร่วมกัน	- ผลกระทบของการใช้เงินต่อผู้อื่น - การเลือกสินค้าที่ไม่เบียดเบียนผู้อื่น - การควบคุมอารมณ์ที่มีผลต่อการซื้อ	- ผลกระทบของการบริโภคต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม - การเลือกสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม - การลดขยะและใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน
สิทธิ หน้าที่ และ จริยธรรมในการใช้เงินของผู้บริโภค	- สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค - การอ่านฉลากสินค้า - การรู้เท่าทันโฆษณา	- หน้าที่ของผู้บริโภค - การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลสินค้า - การเลือกซื้ออย่างมีจริยธรรม	- การตัดสินใจที่คำนึงถึงความยุติธรรมและความปลอดภัย - การปกป้องสิทธิของตนเองและผู้อื่น - การบริโภคอย่างรับผิดชอบต่อส่วนรวม
ความฉลาดรู้และภูมิคุ้มกันทางการเงินดิจิทัล	- เงินสดกับเงินดิจิทัล (e-Money) - การทำธุรกรรมผ่านสื่อดิจิทัล - ความปลอดภัยเบื้องต้นในการใช้เงินผ่านระบบดิจิทัล	- ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data) - การป้องกันข้อมูลส่วนบุคคล - การขอคำปรึกษาก่อนทำธุรกรรมผ่านระบบดิจิทัล	- ภัยทางการเงิน - กลโกงผ่านสื่อดิจิทัล - วิธีการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ

๘.๖ สุขภาพกายและสุขภาวะจิต

ประเด็นการเรียนรู้	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
สุขภาพกายที่ดีเริ่มจากการดูแลตนเองอย่างสม่ำเสมอ	- ล้างมือถูกวิธี ดูแลความสะอาดร่างกาย - เลือกอาหารง่าย ๆ ที่มีประโยชน์ - เข้าใจความสำคัญของการพักผ่อนและการเคลื่อนไหว - ปฏิบัติตามวิธีป้องกันโรคง่าย ๆ	- ปฏิบัติสุขอนามัยสม่ำเสมอ - วิเคราะห์ฉลากอาหารพื้นฐาน - วางแผนตารางกิจกรรมเคลื่อนไหวรายสัปดาห์ - อธิบายวิธีป้องกันโรคในโรงเรียน	- วางแผนดูแลสุขภาพตามข้อมูลจริง - ประเมินคุณค่าทางโภชนาการ - ปรับสมดุลการพักผ่อน – ออกกำลังกายตามความต้องการ - วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและมาตรการป้องกัน
การเข้าใจอารมณ์ช่วยให้เราดูแลใจของตนเองได้ดีขึ้น	- ระบุอารมณ์พื้นฐานและใช้คำศัพท์อารมณ์ - บอกสาเหตุง่าย ๆ ที่ทำให้เกิดอารมณ์ - เชื่อมโยงอารมณ์กับพฤติกรรมแบบง่าย - แยกอารมณ์ตนเองกับผู้อื่นในสถานการณ์ทั่วไป	- ขยายคำศัพท์อารมณ์และสัญญาณทางกาย - วิเคราะห์สาเหตุของอารมณ์ได้ละเอียดขึ้น - อธิบายความสัมพันธ์ของความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม - เปรียบเทียบอารมณ์ในบริบทต่าง ๆ	- วิเคราะห์อารมณ์ที่ซับซ้อนของตนเอง - ระบุปัจจัยหลายด้านที่กระทบอารมณ์ - อธิบายผลของความคิดต่อพฤติกรรมอย่างมีเหตุผล - วิเคราะห์อารมณ์ผู้อื่นจากพฤติกรรมและบริบท
การจัดการอารมณ์และพฤติกรรมช่วยให้รับมือปัญหาได้อย่างเหมาะสม	- ฝึกหายใจลึกและมูมสงบในห้องเรียน - หยุดคิดก่อนตอบสนองเมื่อโกรธ - ระบายความรู้สึกอย่างปลอดภัย - ปรับพฤติกรรมตามคำแนะนำของครู	- เลือกเทคนิคสงบสติที่เหมาะสมกับสถานการณ์ - ฝึกการสื่อสารเชิงบวกแทนการโต้ตอบ - ใช้เทคนิคจัดการความเครียดพื้นฐานสะท้อนผลและปรับพฤติกรรม	- ใช้เทคนิคจัดการอารมณ์ในสถานการณ์ท้าทาย - เลือกการตอบสนองที่มีเหตุผลและสร้างสรรค์ - วางแผนรับมือความเครียดระยะสั้นและระยะยาว - ปรับพฤติกรรมด้วยตนเองโดยมีหลักฐานผลลัพธ์
พฤติกรรมสุขภาพที่ดีช่วยสร้างชีวิตที่สมดุล	- เลือกพฤติกรรมพื้นฐานที่ดี - หลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงง่าย ๆ เช่น นอนดึก - ตั้งเป้าหมายสุขภาพง่าย ๆ - ติดตามพฤติกรรมแบบง่าย	- พิจารณาผลดี-ผลเสียก่อนเลือกพฤติกรรม - ระบุและหลีกเลี่ยงความเสี่ยงในชีวิตประจำวัน - ตั้งเป้าหมายระยะสั้นและบันทึกความก้าวหน้า - ติดตามพฤติกรรมเป็นระบบ	- เลือกพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาว - วิเคราะห์ผลกระทบของพฤติกรรมเสี่ยง - ตั้งเป้าหมายระยะยาวและออกแบบแผนปฏิบัติ - วิเคราะห์ข้อมูลและปรับแผนตามผล

ประเด็นการเรียนรู้	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
ความสัมพันธ์ที่ดีทำให้เรายู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข	- ใช้คำพูดสุภาพและมารยาท - ฟังเพื่อนโดยไม่ขัดจังหวะ - แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยการพูดคุย - เคารพความแตกต่างพื้นฐาน	- สื่อสารเชิงบวกและชัดเจน - ฟังและสะท้อนความเข้าใจ - ใช้กระบวนการเจรจาแก้ปัญหาความขัดแย้ง - แสดงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	- สื่อสารเพื่อสร้างความร่วมมือและแก้ปัญหา - ฟังเชิงลึกและสรุปมุมมองต่าง ๆ - ไกล่เกลี่ยและออกแบบข้อตกลงร่วมกัน - ส่งเสริมบรรยากาศที่ยอมรับความหลากหลาย
การขอความช่วยเหลือเป็นทักษะสำคัญในการดูแลจิตใจ	- รู้สัญญาณเมื่อไม่สบายใจและขอความช่วยเหลือจากครูหรือผู้ปกครองได้ - ระบุบุคคลที่ช่วยเหลือได้ - พูดความรู้สึกง่าย ๆ เพื่อขอความช่วยเหลือ - รู้จักบริการพื้นฐานในโรงเรียน	- ระบุสถานการณ์ที่เกินความสามารถและเลือกแหล่งช่วยเหลือตามปัญหา - อธิบายเหตุการณ์และความรู้สึกเพื่อขอความช่วยเหลือ - ใช้บริการสนับสนุนในโรงเรียนได้ถูกต้อง	- ประเมินสถานการณ์ที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างมีเหตุผล - เลือกแหล่งให้ความช่วยเหลือภายในและภายนอกโรงเรียน - สื่อสารเพื่อขอความช่วยเหลืออย่างมั่นใจและเป็นระบบ - ประสานและใช้บริการสนับสนุนอย่างมีประสิทธิภาพ

๘.๗ ศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อสุนทรียภาพ

ประเด็นการเรียนรู้	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
ศิลปะ	ทัศนศิลป์: - ทัศนธาตุ (เส้น สี รูปทรง พื้นผิว) - เทคนิคพื้นฐานทางศิลปะ - ความงามรอบตัว ดนตรี: - เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี - จังหวะและทำนอง	ทัศนศิลป์: - องค์ประกอบทาง ทัศนศิลป์ - เครื่องมือและวิธีการ ศิลปะ - ศิลปะไทยและศิลปะสากลเบื้องต้น - ศิลปะแบบเหมือนจริงและศิลปะแบบตัดทอน ดนตรี: - เครื่องหมายและสัญลักษณ์ตัวโน้ตเบื้องต้นของดนตรีไทยและดนตรีสากล	ทัศนศิลป์: - เทคนิคทางศิลปะที่หลากหลาย - ประวัติศาสตร์ศิลปะ - การอภิปรายและวิพากษ์ผลงาน ดนตรี: - การขับร้องและบรรเลงรวมวงดนตรีพื้นบ้านวงดนตรีไทยหรือ

ประเด็นการเรียนรู้	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
	นาฏศิลป์: - ประวัติความเป็นมาของการละเล่นของไทย การละเล่นพื้นบ้าน นาฏศิลป์ไทย การแสดงพื้นบ้าน และการแสดงจากวัฒนธรรมอื่น - ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ - การประดิษฐ์ท่าทาง/ท่ารำประกอบจังหวะ	- การขับร้องและบรรเลง เพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล เพลงลูกทุ่ง หรือเพลงสากล ในแนวดนตรีต่าง ๆ - การสื่ออารมณ์ของบทเพลง นาฏศิลป์: - การใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ในการสื่อความหมาย - การแสดงนาฏศิลป์ไทย การแสดงพื้นบ้าน หรือการแสดงจากวัฒนธรรมอื่น	วงดนตรีสากลและ การนำเครื่องดนตรี ประเภทต่าง ๆ มาร่วม บรรเลงผสมผสาน เป็นแนวเพลงร่วมสมัย - การเผยแพร่ผลงานผ่านสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ - การแสดงออกถึงความรู้สึกเกี่ยวกับดนตรีประเภทต่าง ๆ จากการฟังการขับร้อง และการบรรเลงดนตรี ด้วยเครื่องดนตรีพื้นบ้าน เครื่องดนตรีไทย หรือเครื่องดนตรีสากล นาฏศิลป์: - การออกแบบสร้างสรรค์ และแสดงนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน หรือนาฏศิลป์ร่วมสมัย ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งเดี่ยวและกลุ่ม - การแสดงออกถึงความรู้สึเกี่ยวกับ การแสดง ระบำ รำ ฟ้อน ละครสั้น หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างสร้างสรรค์
วัฒนธรรม	- ประเพณีและวัฒนธรรมสำคัญของชุมชน - อัตลักษณ์ท้องถิ่น	- ประเพณีและวัฒนธรรมสำคัญของไทย - อัตลักษณ์ไทย	- ประเพณีและวัฒนธรรมที่สำคัญของไทยและสากล - อิทธิพลของวัฒนธรรมไทย และสากลที่ส่งผลต่องานศิลปะ

ประเด็นการเรียนรู้	ประเด็นการเรียนรู้ตามชั้นปี		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
คุณค่าและการอนุรักษ์	- คุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรม - การดูแลรักษาศิลปะและวัฒนธรรม	- วิธีการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรม - บทบาทและหน้าที่ในการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรม	การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมเบื้องต้น
การสื่อสารศิลปะ	- วิธีการเล่าเรื่อง - มารยาทในการฟัง และการพูดแสดงความคิดเห็น	การอธิบายแนวคิด และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	- วิธีการนำเสนอผลงาน - หลักการอภิปรายและวิพากษ์อย่างสุภาพและมีเหตุผล

๙. การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ กำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้ตลอดปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ชั่วโมงต่อปี โดยสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเวลาเรียน ได้ตามบริบทของสถานศึกษา ดังนี้

เป้าหมายการพัฒนา/กิจกรรม	การจัดเวลาเรียน	
	การจัดการเรียนรู้ตามความสามารถ	การจัดการเรียนรู้บูรณาการ
ภาษาและการสื่อสาร คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี สังคมและความเป็นพลเมือง เศรษฐกิจและการเงิน สุขภาพกายและสุขภาวะจิต ศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อสุนทรีย์ภาพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด	ร้อยละ ๗๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ร้อยละ ๑๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด	
รวมเวลาเรียน	ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ชั่วโมง/ปี	

เวลาเรียน ๑,๐๐๐ ชั่วโมงใน ๑ ปีการศึกษา ให้สถานศึกษาบริหารจัดการเวลาได้ตามบริบทและคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม ผ่านการออกแบบการเรียนรู้บูรณาการ ทั้งในรูปแบบของวิชาเรียน หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้

๑๐. การจัดการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ มีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ “ความรู้ ทักษะ เจตคติหรือค่านิยม” ด้านต่าง ๆ เพื่อดำเนินชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เป็นวิถีชีวิต กำหนดแนวคิดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนี้

๑๐.๑ หลักการและแนวคิดการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสถานการณ์รอบตัว โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การเรียนรู้ต้องบูรณาการทั้งวิชาการและประสบการณ์ชีวิต เพื่อสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งและนำไปใช้ได้จริง พร้อมทั้งปลูกฝังเจตคติที่ดีและค่านิยมที่เหมาะสมต่อสังคม เพื่อให้ผู้เรียนเติบโตเป็นพลเมืองที่มีความรู้คู่คุณธรรม และสามารถปรับตัวได้ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนี้

๑๐.๑.๑ กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจนและบูรณาการ การจัดการเรียนรู้ต้องเริ่มจากการกำหนดเป้าหมายที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และค่านิยม ให้สอดคล้องกับชีวิตจริงและความต้องการของสังคม เช่น การแก้ปัญหาชุมชน การทำงานร่วมกัน หรือการใช้เทคโนโลยีอย่างรับผิดชอบ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นทิศทางและความหมายของสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างชัดเจน

๑๐.๑.๒ ออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงและเน้นการเรียนรู้เชิงรุก กิจกรรมการเรียนรู้ควรสะท้อนปัญหาหรือสถานการณ์ที่ผู้เรียนพบเจอในชีวิตประจำวัน เช่น การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การสร้างนวัตกรรมเล็ก ๆ หรือการทำโครงการเพื่อชุมชน โดยผู้เรียนต้องมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ทั้งการค้นคว้า ทดลอง และแก้ปัญหาด้วยตนเอง ขณะที่ครูทำหน้าที่เป็นโค้ชคอยสนับสนุนและให้คำแนะนำ การเรียนรู้เช่นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์

๑๐.๑.๓ บูรณาการเนื้อหาหลายสาขาเข้ากับเป้าหมาย การเรียนรู้ควรเชื่อมโยงหลายสาขาเข้าด้วยกัน เช่น วิทยาศาสตร์กับสิ่งแวดล้อม คณิตศาสตร์กับเศรษฐกิจ หรือภาษาไทยกับการสื่อสารสาธารณะ การเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาในเชิงระบบและสามารถมองได้รอบด้าน ทำให้เป้าหมายการเรียนรู้มีความหมายและสอดคล้องกับโลกจริงมากขึ้น

๑๐.๑.๔ ส่งเสริมการทำงานร่วมกันและการสื่อสาร การเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ การฝึกทักษะการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้สื่อดิจิทัลจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอความคิดและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐.๑.๕ ปลูกฝังเจตคติและค่านิยมที่เหมาะสม การเรียนรู้ต้องไม่เพียงแต่สร้างความรู้ แต่ยังต้องปลูกฝังเจตคติที่ดีและค่านิยมที่เหมาะสม เช่น ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ การเคารพความแตกต่าง และการทำงานเพื่อส่วนรวม การสะท้อนคิดหลังทำกิจกรรมจะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าและผลกระทบต่อสังคม

๑๐.๑.๖ เชื่อมโยงเป้าหมายกับการประเมินผลและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การประเมินผลควรสะท้อนถึงการบรรลุเป้าหมายทั้งด้านวิชาการและคุณธรรมใช้วิธีการที่หลากหลาย โดยครูและผู้เรียนร่วมกัน ทบทวนผลการเรียนรู้และปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายและบริบท เพื่อให้การเรียนรู้มีความยั่งยืน และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกจริง

๑๐.๒ องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และค่านิยมในบริบทโลกจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีทิศทางการพัฒนาที่สมดุลและตอบสนองต่อความต้องการของสังคม การจัดการเรียนรู้ควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑๐.๒.๑ เป้าหมายการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และค่านิยม โดยเป้าหมายเหล่านี้ควรสอดคล้องกับชีวิตจริงและความต้องการของสังคม เพื่อให้ผู้เรียนเห็นทิศทางและความหมายของสิ่งที่เรียนรู้ และสามารถนำไปใช้ได้จริงในโลกแห่งการทำงานและการดำรงชีวิต

๑๐.๒.๒ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงและเน้นการเรียนรู้เชิงรุก กิจกรรมต้องออกแบบให้สัมพันธ์กับปัญหาหรือสถานการณ์ที่ผู้เรียนพบเจอในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ค้นคว้า ทดลอง และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยครูทำหน้าที่เป็นโค้ชคอยสนับสนุนและให้คำแนะนำ การเรียนรู้เช่นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างสร้างสรรค์

๑๐.๒.๓ การบูรณาการเนื้อหาหลายสาขา การจัดการเรียนรู้ควรเชื่อมโยงวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เช่น วิทยาศาสตร์กับสิ่งแวดล้อม คณิตศาสตร์กับเศรษฐกิจ หรือภาษาไทยกับการสื่อสารสาธารณะ เพื่อสร้างความเข้าใจเชิงระบบและการมองปัญหาได้รอบด้าน อีกทั้งยังทำให้เป้าหมายการเรียนรู้มีความหมายและสอดคล้องกับโลกจริงมากขึ้น

๑๐.๒.๔ การทำงานร่วมกันและการสื่อสาร องค์ประกอบสำคัญคือการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ การฝึกทักษะการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้สื่อดิจิทัลจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอความคิดและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐.๒.๕ การปลูกฝังเจตคติและค่านิยมที่เหมาะสม การเรียนรู้ต้องไม่เพียงแต่สร้างความรู้ แต่ยังต้องปลูกฝังเจตคติที่ดีและค่านิยมที่เหมาะสม เช่น ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ การเคารพความแตกต่าง และการทำงานเพื่อส่วนรวม การสะท้อนคิดหลังทำกิจกรรมจะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าและผลกระทบต่อสังคม

๑๐.๒.๖ การประเมินผลและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การประเมินผลควรสะท้อนถึงการบรรลุเป้าหมายทั้งด้านวิชาการและคุณธรรม โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การนำเสนอผลงาน การทำโครงการ การสะท้อนคิด และการประเมินจากเพื่อนร่วมทีม พร้อมทั้งมีการทบทวนและปรับปรุงกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การเรียนรู้มีความยั่งยืนและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกจริง

๑๐.๓ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการวางแผนจัดประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรม การเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดในแต่ละครั้งของการจัดการเรียนรู้ สิ่งที่ต้องคำนึงในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ตั้งแต่ระดับรายวิชา กิจกรรม หน่วยการเรียนรู้ จนถึงแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑๐.๓.๑ กำหนดเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน ต้องบูรณาการเป้าหมายทั้งด้านความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑๐.๓.๒ ออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ใช้ประเมินระหว่างเรียน ทั้งการประเมินเพื่อการเรียนรู้ และการใช้การประเมินเป็นกระบวนการเรียนรู้ โดยให้การประเมินระหว่างเรียนเป็นการเก็บรวบรวมพฤติกรรมการเรียนรู้เพื่อดูทิศทางหรือความก้าวหน้าของพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนว่ามีทิศทางไปสู่การบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร

๑๐.๓.๓ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บูรณาการความรู้ผ่านบริบทจริงเพื่อพัฒนาความสามารถพื้นฐานและการประยุกต์ใช้ พร้อมทั้งให้มีการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายการจัดการเรียนรู้

๑๐.๓.๔ คัดเลือกสื่อ อุปกรณ์ หรือแหล่งเรียนรู้ เลือกให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน ทั้งความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑๐.๔ กระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง และแสดงพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ที่สะท้อนถึงความสามารถ และสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา โดยการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นการเชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์ในชีวิตจริง และการนำความรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมในบริบทที่หลากหลาย ทั้งนี้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑๐.๔.๑ การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้น และเชื่อมโยงความรู้เดิมของผู้เรียนกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันหรือบริบทใกล้เคียง เพื่อสร้างความหมาย และนำไปสู่การเรียนรู้ใหม่ โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้และการทำความเข้าใจ ข้อมูล (Functional Literacy) ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การตั้งคำถาม การอ่าน การฟัง การคิดคำนวณ การอภิปราย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

๑๐.๔.๒ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดระบบความรู้จากประสบการณ์หรือสถานการณ์ที่กำหนด เพื่อสร้างองค์ความรู้ แนวคิด หลักการ หรือข้อสรุปที่เกี่ยวข้องอย่างมีเหตุผล โดยครูทำหน้าที่สนับสนุน ชี้แนะ และจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบ

๑๐.๔.๓ การฝึกทักษะการใช้ความรู้ เป็นกระบวนการฝึกทักษะการนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา และปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่หลากหลายและเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน เพื่อพัฒนา ความคล่องแคล่ว ความแม่นยำ และความมั่นใจในการใช้ความรู้และทักษะ โดยเน้นการลงมือปฏิบัติจริง ผ่านสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ

๑๐.๔.๔ การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือค่านิยม เป็นกระบวนการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน เชื่อมโยงและบูรณาการความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือค่านิยมที่ได้เรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา การตัดสินใจ หรือการดำเนินการในสถานการณ์ใหม่หรือบริบทที่แตกต่างจากเดิม โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความรู้และทักษะ อย่างมีเหตุผล มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น และสะท้อนผลการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะ อย่างยั่งยืน

๑๑. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๑๑.๑ แนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ใช้แนวทางการประเมินระหว่างเรียน และการประเมินเพื่อสรุปหรือตัดสินผลการเรียนรู้ คู่กับแนวทางการประเมินแบบอิงเกณฑ์ดังนี้

๑๑.๑.๑ การประเมินระหว่างเรียน เป็นการดำเนินการรวบรวมหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน มุ่งเน้นไปที่การวินิจฉัยจุดแข็งและจุดอ่อนในการเรียนรู้ของผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะสำหรับทบทวนกลยุทธ์ การเรียนรู้และการสอนของครู การประเมินระหว่างเรียนมีแนวทางการประเมิน ดังนี้

๑) การประเมินเพื่อการเรียนรู้ เป็นการรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณภาพและทันเวลาที่ผู้เรียน ในการปรับปรุงการเรียนรู้ และให้ครูปรับเปลี่ยนการวางแผนหลักสูตร และกลยุทธ์การสอน

๒) การประเมินเป็นการเรียนรู้ เป็นการใช้ภาระงานการเรียนรู้และข้อเสนอแนะที่รวบรวม โดยผู้เรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเอง ลักษณะเป็นแบบค่อย ๆ เก็บข้อมูล และส่งเสริมความเข้าใจ ของผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน การประเมินประสิทธิผลของการเรียนรู้ การปรับกลยุทธ์การเรียนรู้ การวางแผนเพื่อการติดตามผลและกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์การเรียนรู้ในอนาคต

การประเมินระหว่างเรียน ทั้งการประเมินเพื่อการเรียนรู้และการใช้การประเมินเป็นการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบค่อย ๆ เก็บข้อมูลระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบการประเมินระหว่างเรียน จึงถูกบูรณาการเข้ากับออกแบบการจัดการเรียนรู้

๑๑.๑.๒ การประเมินเพื่อสรุปหรือตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินเพื่อตัดสิน มุ่งเน้นไปที่ การให้คำอธิบายโดยรวมและสรุปเกี่ยวกับการปฏิบัติและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน การประเมิน เพื่อสรุปหรือตัดสินผลการเรียนเป็นการประเมินเพื่อตัดสินผลการพัฒนาเทียบกับเกณฑ์คุณภาพเมื่อจบช่วงชั้น และรายงานผลการพัฒนาเป็นระดับความสามารถ ๔ ระดับ

๑๑.๒ การตัดสินและรายงานผลการเรียน

การตัดสินและรายงานผลการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ เป็นการพิจารณาความสามารถของผู้เรียนเทียบกับเกณฑ์การประเมินความสามารถ เพื่อให้ผลการเรียนทั้ง ๗ ด้าน คือ ความสามารถด้านภาษาและการสื่อสาร ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี ความสามารถด้านสังคมและความเป็นพลเมือง ความสามารถด้านเศรษฐกิจและการเงิน ความสามารถด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต และความสามารถ ด้านศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อสุนทรียภาพ โดยมีหลักการและแนวปฏิบัติ ดังนี้

๑๑.๒.๑ การตัดสินผลการเรียน เป็นการพิจารณาให้ระดับความสามารถด้านภาษาและการสื่อสาร ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี ความสามารถด้าน สังคมและความเป็นพลเมือง ความสามารถด้านเศรษฐกิจและการเงิน ความสามารถด้านสุขภาพกาย และสุขภาพจิต และความสามารถด้านศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อสุนทรียภาพเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ตามเกณฑ์ที่ส่วนกลางกำหนด ๔ ระดับ ดังนี้

๑) เกณฑ์การประเมินความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เกณฑ์การประเมินความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีเกณฑ์การประเมิน ความสามารถ ๔ ระดับ คือ ระดับเริ่มต้น ระดับพัฒนา ระดับชำนาญ และระดับเชี่ยวชาญ จำแนกตามความสามารถ ๗ ด้าน ดังนี้

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
๑. ด้านภาษาและการสื่อสาร				
สามารถรับฟังและอ่านข้อมูลอย่างเข้าใจพื้นฐานสื่อสารความคิดและความรู้สึกของตนเองได้อย่างชัดเจนเหมาะสมร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นอย่างสุภาพ และใช้คำพูดเพื่อช่วยแก้ปัญหาหรือความขัดแย้งเล็กน้อยในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งระมัดระวังการใช้ภาษาไม่ให้เกิดกระทบผู้อื่น	ผู้เรียนรับข้อมูลจากการฟัง อ่าน หรือดูสื่อพื้นฐานได้ เข้าใจสาระสำคัญบางส่วนถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์สั้น ๆ ด้วยภาษาง่าย ๆ ยังขาดความชัดเจน และต้องการคำแนะนำในการใช้ภาษา	ผู้เรียนรับและเข้าใจข้อมูลพื้นฐานได้ค่อนข้างครบถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์เป็นลำดับ ใช้ภาษาเหมาะสมกับสถานการณ์ใกล้ตัวเริ่มแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลที่ได้รับและสื่อสารกับผู้อื่นอย่างสุภาพ	ผู้เรียนรับและคัดเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้องถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์ได้ชัดเจนเป็นลำดับ ใช้ภาษาเหมาะสมกับผู้ฟังหรือผู้อ่านแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลเบื้องต้นและสื่อสารเพื่อลดความขัดแย้งในสถานการณ์ง่าย ๆ	ผู้เรียนรับและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบคอบถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ชัดเจนเหมาะสมกับบริบทใช้ภาษาอย่างสุภาพและรับผิดชอบสามารถปรับปรุงการสื่อสารของตนเองเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกับผู้อื่น
๒. ด้านคณิตศาสตร์				
สามารถใช้เทคโนโลยีพื้นฐานและกระบวนการทางคณิตศาสตร์เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันอย่างง่ายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของตนเองโดยใช้คำพูด สัญลักษณ์ หรือภาพประกอบได้ชัดเจนและให้เหตุผลเพื่อสนับสนุนแนวคิด	ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีพื้นฐานคณิตศาสตร์เครื่องมือและเทคโนโลยีพื้นฐานในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันอย่างง่ายได้บางส่วนหรือยังคลาดเคลื่อนสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของตนเองได้ไม่ชัดเจน ไม่ครบถ้วนและให้เหตุผลเพื่อสนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองเป็นเพียงการ	ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีพื้นฐานคณิตศาสตร์เครื่องมือและเทคโนโลยีพื้นฐานในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันอย่างง่ายได้ถูกต้อง สามารถสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของตนเองได้ และให้เหตุผลเพื่อสนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้เหมาะสมแต่ยังไม่ครบถ้วน	ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีพื้นฐานคณิตศาสตร์เครื่องมือและเทคโนโลยีพื้นฐานในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันอย่างง่ายได้ถูกต้องและเหมาะสมสามารถสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของตนเองโดยใช้คำพูด สัญลักษณ์ หรือภาพประกอบได้ชัดเจนและให้เหตุผลเพื่อสนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์	ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีพื้นฐานคณิตศาสตร์เครื่องมือและเทคโนโลยีพื้นฐานในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันอย่างง่ายได้ถูกต้อง เหมาะสมและหลากหลายสามารถสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของตนเองได้ชัดเจนเป็นระบบ และเข้าใจง่ายและให้เหตุผลเพื่อสนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้ครบถ้วน

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
หรือข้อคาดการณ์ ของตนเองได้ สมเหตุสมผล	บอกคำตอบมากกว่า การอธิบายเหตุผล		ของตนเองได้ สมเหตุสมผล	และตรวจสอบความ สมเหตุสมผลของ คำตอบได้
๓. ด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี				
สามารถใช้ประสาท สัมผัสและเครื่องมือ พื้นฐานในการสังเกต และรวบรวมข้อมูล ร่วมวางแผนและ ดำเนินการตรวจสอบ เพื่อตอบคำถามที่ สามารถตรวจสอบ ได้จริงโดยคำนึงถึง ความปลอดภัย รวมถึงสามารถใช้ เทคโนโลยี ค้นหา จัดการ และสื่อสาร ข้อค้นพบได้อย่าง มั่นใจ กระทั่งหรือ ร่นในการตั้งคำถามต่อ สิ่งใหม่ ๆ และเริ่ม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ตนเองเพื่อลด ผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม	• ระบุข้อมูลของปรากฏการณ์ได้แต่ไม่สามารถอธิบายสาเหตุหรืออธิบายโดยใช้ความรู้สึกส่วนตัวมากกว่าหลักฐาน • ไม่เห็นความสัมพันธ์ของปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน • การตั้งคำถามที่นำไปสู่การหาคำตอบ • ไม่มีสมมติฐานบันทึกข้อมูลไม่ตรงตามความเป็นจริง • ใช้วิธีการหาคำตอบที่ไม่เหมาะสม • สรุปผลไม่ได้หรือสรุปขัดแย้งกับข้อมูล • ไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง • ใช้เทคโนโลยีเพื่อความบันเทิงเป็นหลักโดยไม่คำนึงถึงการใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้ • เชื้อข้อมูลในสื่อดิจิทัลทันทีโดยไม่ตรวจสอบ และ	• ระบุข้อมูลของปรากฏการณ์ได้และอธิบายสาเหตุของปรากฏการณ์ได้โดยอาศัยการชี้แนะ หรืออ้างอิงหลักฐานได้เพียงบางส่วน • การเชื่อมโยงผลกระทบอาจยังไม่ชัดเจนหรือมองเห็นเฉพาะผลกระทบทางตรง • ตั้งคำถามที่นำไปสู่การหาคำตอบได้ • การกำหนดสมมติฐาน อาจยังไม่สอดคล้องกับคำถามหรือยังเป็นเพียงการคาดเดาบันทึกข้อมูลได้ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้ แต่อาจไม่ครบถ้วน • การสรุปผลยังยึดติดกับข้อมูลส่วนตัวมากกว่าหลักฐาน • ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นแต่ยัง	• ระบุข้อมูลของปรากฏการณ์ได้และอธิบายสาเหตุของปรากฏการณ์ใกล้เคียงอย่างเป็นเหตุเป็นผลโดยอ้างอิงหลักฐาน • เชื่อมโยงผลกระทบที่มีต่อชีวิตประจำวันและสิ่งแวดล้อม • ระบุปัญหา และเห็นความสัมพันธ์ของธรรมชาติในชุมชน สังเกตและตั้งคำถาม • กำหนดสมมติฐานถึงสาเหตุ ระบุวิธีการหาคำตอบ ออกแบบการบันทึกและรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมืออย่างง่าย • วิเคราะห์และเลือกรูปแบบการนำเสนอข้อมูลเพื่อสรุปผลแก้ปัญหา • ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างบนพื้นฐานของเหตุผล	• วิเคราะห์และทำนายแนวโน้มของปรากฏการณ์ • เชื่อมโยงหลักฐานและผลกระทบที่ซับซ้อนขึ้นได้ (เช่น ผลระยะยาวต่อชุมชน) • สังเกตและตั้งคำถามที่นำไปสู่การทดลองใหม่ ๆ หรือวิธีการที่แตกต่าง • ตั้งสมมติฐานที่มีความสัมพันธ์ชัดเจนระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม • ออกแบบและปรับปรุงเครื่องมือหรือตารางบันทึกข้อมูลให้มีความละเอียดและเป็นระบบยิ่งขึ้นด้วยตนเอง • เลือกรูปแบบการนำเสนอข้อมูลที่แตกต่างกันและสื่อสารได้ทรงพลัง • ยอมรับและสังเคราะห์ความคิดเห็น

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
	ขาดความตระหนักในการปกป้องข้อมูลส่วนตัว • ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มหรือปฏิเสธที่จะรับฟังเพื่อน ขาดความใส่ใจและดูแลสิ่งแวดล้อมแม้จะได้รับคำแนะนำ	ไม่สามารถนำมาปรับใช้ได้ • ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ได้ตามข้อตกลง • ขาดความรอบคอบในการตรวจสอบข้อมูลหรืออาจเผลอเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวในบางครั้ง • เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มแต่ต้องอาศัยการกระตุ้นเตือนให้ทำงาน • เริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสิ่งแวดล้อมแต่การปฏิบัติตนแต่ยังไม่สม่ำเสมอ	• ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ สืบค้นข้อมูลและสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์ ด้วยตนเอง • แยกแยะความเป็นจริงของชีวิตและธรรมชาติที่แตกต่างจากสื่อดิจิทัล และรู้จักข้อมูลส่วนตัวและวิธีปกป้องข้อมูลส่วนตัวเบื้องต้นในการใช้สื่อดิจิทัล • ยอมรับฟังความคิดเห็นและทำงานร่วมกับเพื่อนได้ ตามบทบาทหน้าที่ • ปฏิบัติตนตามข้อตกลงการดูแลสิ่งแวดล้อม (เช่น การทิ้งขยะ แยกประเภท และการใช้น้ำ ไฟฟ้า อย่างประหยัดได้อย่างถูกต้อง)	ที่แตกต่างเพื่อปรับปรุงงาน • ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ สืบค้นข้อมูล และสื่อสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์อย่างคล่องแคล่วเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น • ประเมินและป้องกันความเสี่ยงในการใช้สื่อดิจิทัลและให้คำแนะนำเพื่อนในการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการปกป้องข้อมูลส่วนตัวได้อย่างถูกต้อง • เป็นผู้นำและช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น • ชักชวนผู้อื่นให้ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า และเสนอวิธีการง่าย ๆ ในการดูแลสิ่งแวดล้อม
๔. ด้านสังคมและความเป็นพลเมือง				
ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่พื้นฐานของสมาชิกครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อตกลงร่วมกัน	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่พื้นฐานของสมาชิกครอบครัว โรงเรียน และชุมชนได้บางครั้ง ปฏิบัติตามกฎหมายและ	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่พื้นฐานได้สม่ำเสมอมากขึ้น ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อตกลงร่วมกัน ภายใต้การกำกับดูแล	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่พื้นฐานของสมาชิกครอบครัว โรงเรียน และชุมชนได้ด้วยตนเอง ปฏิบัติตามกฎหมายและ	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่พื้นฐานได้อย่างสม่ำเสมอ และเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อตกลงร่วมกัน

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่กำหนดเพื่อการตัดสินใจในสถานการณ์ใกล้ตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยเคารพกติกาและความแตกต่างภายใต้การกำกับดูแล	ข้อตกลงร่วมกันภายใต้การแนะนำอย่างใกล้ชิด ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่กำหนดในการตัดสินใจในสถานการณ์ใกล้ตัวได้ในระดับพื้นฐานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นตามกติกาของกลุ่มได้เป็นครั้งคราว	ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่กำหนดเพื่อการตัดสินใจในสถานการณ์ใกล้ตัวได้เหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยเคารพกติกาและความแตกต่างในระดับเบื้องต้น	ข้อตกลงร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่กำหนดประกอบการตัดสินใจในสถานการณ์ใกล้ตัวได้อย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยเคารพกติกาและความแตกต่างภายใต้การกำกับดูแล	อย่างสมคระใจ ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่กำหนดในการตัดสินใจในสถานการณ์ใกล้ตัวได้อย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยเคารพกติกาและความแตกต่างอย่างสร้างสรรค์ภายใต้การกำกับดูแล
๕. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน				
สามารถอธิบายแนวคิดพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์และการเงิน บันทึก รายรับรายจ่ายแบบง่าย ใช้ข้อมูลพื้นฐาน เช่น ราคา หรือปริมาณ ในการตัดสินใจซื้อสินค้าจากสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน แสดงวินัย ความรับผิดชอบ และความพอประมาณของการใช้เงินของตนเอง	ผู้เรียนอธิบายแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์และการเงินพื้นฐานเกี่ยวกับรายรับ – รายจ่าย และความจำเป็น – ความต้องการ และความคุ้มค่าในระดับเบื้องต้น บันทึกรายรับ – รายจ่ายแบบง่ายได้ และตัดสินใจใช้เงินจากความรู้สึกมากกว่าข้อมูล แสดงวินัย ความรับผิดชอบและความพอประมาณของการใช้เงินของตนเองเป็นบางครั้ง	ผู้เรียนอธิบายแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์และการเงินพื้นฐานเกี่ยวกับรายรับ – รายจ่าย และความจำเป็น – ความต้องการ และความคุ้มค่าจากสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างถูกต้อง บันทึกรายรับ – รายจ่ายแบบง่ายได้ อย่างถูกต้อง และใช้ข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจซื้อสินค้าจากสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน แสดงวินัย ความรับผิดชอบและความพอประมาณของการใช้เงินของตนเอง	ผู้เรียนอธิบายแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์และการเงินพื้นฐานเกี่ยวกับรายรับ – รายจ่าย และความจำเป็น – ความต้องการ และความคุ้มค่า พร้อมยกตัวอย่างจากสถานการณ์จริง ได้อย่างถูกต้อง บันทึกรายรับ – รายจ่ายแบบง่ายได้ อย่างถูกต้อง สม่่าเสมอ และใช้ข้อมูลพื้นฐานเพื่อเปรียบเทียบ และตัดสินใจซื้อของอย่างมีเหตุผลจากสถานการณ์จริง แสดงวินัย ความรับผิดชอบ ความพอประมาณของการใช้งานของตนเองอย่างต่อเนื่อง	ผู้เรียนเชื่อมโยงแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์และการเงินพื้นฐานเกี่ยวกับรายรับ – รายจ่าย และความจำเป็น – ความต้องการ และความคุ้มค่า พร้อมให้เหตุผลจากสถานการณ์จริง อย่างชัดเจน ได้อย่างถูกต้อง บันทึกรายรับ – รายจ่ายแบบง่ายได้ อย่างถูกต้อง สม่่าเสมอ และต่อเนื่อง โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานเพื่อปรับพฤติกรรมการใช้เงินของตนเอง ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลจากสถานการณ์จริง แสดงวินัย ความรับผิดชอบ และความพอประมาณของการใช้เงินและคำนึงถึงผลกระทบของการใช้เงินของตนเอง

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
๖. ด้านสุขภาพกายและสุขภาวะจิต				
สามารถดูแลสุขภาพกายพื้นฐานของตนเองได้อย่างเหมาะสมโดยปฏิบัติตามสุขอนามัยเลือกอาหารที่ดีต่อสุขภาพ ป้องกันโรคง่าย ๆ ได้ เข้าใจและระบุมารมณ์ของตนเอง รวมถึงสาเหตุพื้นฐานของอารมณ์นั้นๆ ใช้วิธีสงบสติอารมณ์อย่างง่าย เลือกปฏิบัติพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงพื้นฐานสื่อสารอย่างสุภาพเหมาะสม รับฟังและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้พร้อมทั้งกล้าขอความช่วยเหลือจากครูหรือผู้ปกครองเมื่อรู้สึกไม่สบายหรือกังวลเพื่อให้ดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างปลอดภัยและเหมาะสมตามวัย	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติสุขอนามัยพื้นฐานได้เป็นบางครั้ง ระบุมารมณ์ได้จำกัด ใช้วิธีสงบสติอารมณ์ได้เมื่อมีการเตือน ปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพได้ ทำงานร่วมกับเพื่อนได้เป็นบางครั้ง และยังไม่กล้าขอความช่วยเหลือ	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติสุขอนามัยพื้นฐานได้สม่ำเสมอมากขึ้น ระบุมารมณ์ และสาเหตุง่าย ๆ ได้ ใช้วิธีสงบสติอารมณ์พื้นฐานได้ เลือกปฏิบัติพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอย่างเหมาะสมในหลายสถานการณ์ สื่อสารอย่างสุภาพและเริ่มขอความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น	ผู้เรียนสามารถดูแลสุขภาพกายได้สม่ำเสมอ ระบุมารมณ์และสัญญาณทางกายได้ชัดเจน ใช้วิธีจัดการอารมณ์ได้ด้วยตนเอง เลือกปฏิบัติพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอย่างมีเหตุผล ทำงานร่วมกับเพื่อนได้ดี และขอความช่วยเหลือได้เหมาะสม	ผู้เรียนสามารถดูแลสุขภาพกายได้อย่างมั่นคง และมีวินัย อธิบายอารมณ์และสาเหตุได้ลึกซึ้ง จัดการอารมณ์ในสถานการณ์ยากได้ เลือกปฏิบัติพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพที่ดีอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในกลุ่ม และขอความช่วยเหลือได้อย่างมั่นใจ เพื่อให้ดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างปลอดภัยและเหมาะสมตามวัย
๗. ด้านศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อสุนทรียภาพ				
สามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะง่าย ๆ เพื่อถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกของตน ชื่นชมผลงานของเพื่อนด้วยถ้อยคำสุภาพ เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมในชุมชน	สร้างผลงานได้แต่ถ่ายทอดความคิดได้ไม่ชัดเจน ไม่กล้าชื่นชมผลงานเพื่อนหรือใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสม ไม่เห็นคุณค่าทางวัฒนธรรม	สร้างผลงานได้ตามกำหนด ถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกได้บางส่วน ชื่นชมผลงานเพื่อนแบบสั้น ๆ โดยไม่ให้เกิดผล เห็นคุณค่าทางวัฒนธรรม เมื่อได้รับ	สร้างผลงานได้เหมาะสม ถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกได้ในระดับพื้นฐาน ชื่นชมผลงานเพื่อนอย่างสุภาพและมีเหตุผล เห็นคุณค่าทางวัฒนธรรมทั่วไป	สร้างผลงานที่มีความคิดสร้างสรรค์ ถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกผ่านผลงานง่าย ๆ ได้ชัดเจน ชื่นชมผลงานเพื่อนอย่างสุภาพและมีเหตุผล เชิงสร้างสรรค์

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
นำศิลปะไปใช้สื่อสารหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นในกิจกรรมพื้นฐานได้อย่างเหมาะสม	และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ยาก	การชี้แนะ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้บางครั้ง	และร่วมกิจกรรมศิลปะกับผู้อื่นได้ดี	เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมในชุมชนและใช้ศิลปะทำงานร่วมกับเพื่อนได้ดีมาก

๒) เกณฑ์การประเมินความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เกณฑ์การประเมินความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ มีเกณฑ์การประเมินความสามารถ ๔ ระดับ คือ ระดับเริ่มต้น ระดับพัฒนา ระดับชำนาญ และระดับเชี่ยวชาญ จำแนกตามความสามารถ ๗ ด้าน ดังนี้

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
๑. ด้านภาษาและการสื่อสาร				
สามารถอ่านและพิจารณาข้อมูลอย่างมีเหตุผลมากขึ้น สื่อสารและอธิบายความคิดหรือประสบการณ์ของตนเองได้เป็นลำดับ เข้าใจมุมมองของผู้อื่นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ใช้ภาษาเพื่อช่วยเจรจาและลดความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน และคำนึงถึงผลกระทบของการใช้ภาษาต่อผู้อื่นและสังคม	ผู้เรียนรับข้อมูลและเข้าใจสาระสำคัญได้ แต่ยังขาดการพิจารณาความน่าเชื่อถือ ถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์ได้ เป็นบางส่วน ใช้ภาษา ยังไม่สม่ำเสมอ และต้องการการช่วยเหลือในการสื่อสาร	ผู้เรียนรับและเข้าใจข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์ได้ค่อนข้างชัดเจน แสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลที่ได้รับ พยายามใช้ภาษาอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง	ผู้เรียนประเมินข้อมูลเบื้องต้น ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ใช้ภาษาเหมาะสมกับบริบทและผู้รับสาร เจาะจาเพื่อลดความขัดแย้งในสถานการณ์ทั่วไป และแสดงความรับผิดชอบต่อการใช้ภาษา	ผู้เรียนประเมินข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณ ถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์ได้ชัดเจน มีเหตุผล ใช้ภาษาเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือ เจาะจาแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ และใช้ภาษาอย่างรับผิดชอบต่อสังคม
๒. ด้านคณิตศาสตร์				
สามารถใช้เทคโนโลยี หลักการ เครื่องมือทางคณิตศาสตร์ เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล	ผู้เรียนใช้เทคโนโลยี หลักการ เครื่องมือ และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ไม่ครบถ้วนหรือคลาดเคลื่อน	ผู้เรียนใช้เทคโนโลยี หลักการ เครื่องมือ และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ถูกต้อง สามารถสื่อสารแนวคิดทาง	ผู้เรียนใช้เทคโนโลยี หลักการ เครื่องมือ และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ถูกต้องและเหมาะสม สามารถสื่อสารแนวคิด	ผู้เรียนใช้เทคโนโลยี หลักการ เครื่องมือ และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ถูกต้อง หลากหลาย และเหมาะสม

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องเหมาะสมสามารถสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของตนเองได้ชัดเจนถูกต้องโดยใช้การแสดงแทนที่เหมาะสม และให้เหตุผลสนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้สมเหตุสมผล	สื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของตนเองได้ไม่ชัดเจนหรือใช้สัญลักษณ์ไม่ถูกต้อง และให้เหตุผลยังไม่สอดคล้องกับแนวคิดหรือคำตอบ	คณิตศาสตร์ของตนเองได้ถูกต้องและให้เหตุผลสนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้แต่ยังไม่ครบถ้วน	ทางคณิตศาสตร์ของตนเองได้ชัดเจนถูกต้อง โดยใช้การแสดงแทนที่เหมาะสมและให้เหตุผลสนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้สมเหตุสมผล	สามารถสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของตนเองได้อย่างชัดเจนเป็นระบบ โดยใช้การแสดงแทนที่หลากหลายและให้เหตุผลสนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้อย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล
๓. ด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี				
สามารถออกแบบการทดลอง ระบุตัวแปรและควบคุมตัวแปรควบคู่ไปกับจัดกระทำข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจง่ายเพื่อวิเคราะห์หารูปแบบความสัมพันธ์ และลงข้อสรุปที่สอดคล้องกับสมมติฐาน รวมทั้งใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้หรือแก้ปัญหา ค้นหา และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลก่อนนำไปใช้ พร้อมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และปฏิบัติตามแนวทาง การดูแลสิ่งแวดล้อม	- ระบุข้อมูลปรากฏการณ์ได้และอธิบายสาเหตุโดยใช้ความเชื่อหรือความรู้สึกส่วนตัวมากกว่าหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ - ไม่สามารถระบุตัวแปรในการทดลองได้ทำการทดลองโดยไม่มีการควบคุมปัจจัยใด ๆ บันทึกข้อมูลไม่ตรงตามความเป็นจริงหรือบันทึกไม่ครบถ้วน สรุปผลไม่ได้ หรือสรุปผลขัดแย้งกับข้อมูลที่ได้ ยอมรับข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ โดยปราศจาก	- ระบุข้อมูลปรากฏการณ์ได้และอธิบายสาเหตุของปรากฏการณ์ได้โดยอาศัยการชี้แนะ หรืออ้างอิงหลักฐานได้เพียงบางส่วน - การพยากรณ์ยังยึดติดกับประสบการณ์ส่วนตัวมากกว่าข้อมูลเชิงประจักษ์ - ระบุตัวแปรต้นและตัวแปรตามได้แต่ยังสับสนหรือไม่สามารถควบคุมตัวแปรควบคุมให้คงที่ได้ทั้งหมด ทำให้ผลการทดลองอาจคลาดเคลื่อนเลือกเครื่องมือวัดได้ถูกต้อง แต่อาจ	- ระบุข้อมูลปรากฏการณ์ได้และอธิบายสาเหตุและกระบวนการเกิดปรากฏการณ์โดยใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ประกอบหลักฐาน - พยากรณ์ปรากฏการณ์โดยอาศัยข้อมูลอย่างไม่มีอคติ พร้อมทั้งอธิบายความเชื่อมโยงของปรากฏการณ์ที่มีผลต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน - ออกแบบวิธีการทางวิทยาศาสตร์โดยระบุตัวแปรต้นตัวแปรตาม และตัวแปรควบคุม	- วิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนของปรากฏการณ์กับระบบนิเวศในภาพรวมได้ - พยากรณ์ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นในสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้อย่างแม่นยำ - ออกแบบการทดลองที่มีการควบคุมตัวแปรอย่างเคร่งครัดเพื่อให้เป็นการทดลองที่ยุติธรรมและออกแบบวิธีการบันทึกผลที่ลดความคลาดเคลื่อนได้ด้วยตนเองสามารถสังเคราะห์

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
	การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ - ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้หรือแก้ปัญหา ในลักษณะที่ขาดความระมัดระวังอาจเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวหรือละเมิดสิทธิผู้อื่นโดยไม่รู้ตัว - ยึดติดความคิดตนเองจนเกิดปัญหากับเพื่อนร่วมงาน - ไม่ตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำของตนที่มีต่อสิ่งแวดล้อมหรือละเลยข้อตกลงในการดูแลสิ่งแวดล้อม	ขาดความละเอียดในการใช้งาน สรุปผลการทดลองได้สอดคล้องกับข้อมูล แต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงเหตุผลเชิงลึกได้ - ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้หรือแก้ปัญหาได้ตามข้อตกลง แต่ยังต้องได้รับความคำแนะนำในเรื่องการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อการนำมาใช้ประโยชน์หรือการใช้งานเทคโนโลยีอย่างความปลอดภัย - ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แต่ยังยึดความคิดตนเองเป็นหลักในบางครั้ง - เริ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (เช่น ลดการใช้พลาสติก) แต่ทำได้เฉพาะเมื่อมีกิจกรรมรณรงค์ยังไม่ต่อเนื่องในชีวิตประจำวัน	รวบรวมข้อมูลอย่างซื่อสัตย์และเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อลดข้อผิดพลาด ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและจัดการให้อยู่ในรูปแบบที่สื่อความหมายชัดเจน วิเคราะห์ความสมเหตุสมผลระหว่างข้อสรุปกับข้อมูล แสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งด้วยหลักฐาน - ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีความรับผิดชอบรู้เท่าทัน และปลอดภัย - รับฟังและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างในการทำงานกลุ่มด้วยความใจกว้าง ซื่อสัตย์ต่อข้อมูลการทดลอง - ปฏิบัติตามข้อตกลงในการดูแลสิ่งแวดล้อม และใช้ทรัพยากร	ข้อมูลจากหลายแหล่ง เพื่อสร้างข้อสรุปใหม่หรือข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ที่สร้างสรรค์และยั่งยืน เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลและชี้แนะผู้อื่นได้ - ใช้เทคโนโลยีสร้างชิ้นงานหรือนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปกป้องข้อมูลและความเป็นส่วนตัวบนโลกออนไลน์ - ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และสร้างชิ้นงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่นและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปกป้องข้อมูลและความเป็นส่วนตัวบนโลกออนไลน์ - บริหารจัดการความขัดแย้งในกลุ่มด้วยเหตุผลและประนีประนอม

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
			อย่างรู้คุณค่า จนเป็นนิสัย (เช่น ปิดไฟ ทุกครั้งเมื่อไม่ใช้)	เป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ต้องมีการเตือนและริเริ่มกิจกรรมเล็ก ๆ เพื่อดูแลสิ่งแวดล้อม
๔. ด้านสังคมและความเป็นพลเมือง				
สามารถปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสังคมอย่างเหมาะสมมากขึ้น รับผิดชอบต่อผลของการกระทำของตนเองต่อกลุ่มและชุมชน ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่หลากหลายในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยเคารพกติกา คุณค่า และความคิดเห็นที่แตกต่าง	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสังคมได้เป็นบางครั้ง รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ภายใต้การแนะนำหรือกำกับดูแล ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่กำหนดหรือจำกัดในการตัดสินใจ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยปฏิบัติตามกติกาได้ในระดับพื้นฐาน	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ได้สม่ำเสมอมากขึ้น เริ่มรับผิดชอบต่อผลของการกระทำของตนเองต่อกลุ่มหรือชุมชน ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่หลากหลายภายใต้การชี้แนะเพื่อการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยเคารพกติกา และความคิดเห็นที่แตกต่างในระดับเบื้องต้น	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสังคมอย่างเหมาะสม รับผิดชอบต่อผลของการกระทำของตนเองต่อกลุ่มและชุมชน ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่หลากหลายในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยเคารพกติกา คุณค่า และความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างสม่ำเสมอ	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสังคมอย่างเหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดี แสดงความรับผิดชอบต่อผลของการกระทำของตนเองและส่วนรวม ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่หลากหลายอย่างมีวิจารณญาณ ในการตัดสินใจและอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยเคารพกติกา คุณค่า และความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์
๕. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน				
สามารถเชื่อมโยงแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์และการเงินจากสถานการณ์จริง บันทึกรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจใช้	ผู้เรียนอธิบายแนวคิดพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์และการเงิน บันทึก รายรับ – รายจ่าย และใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจใช้ทรัพยากรทางการเงินจากสถานการณ์ใน	ผู้เรียนอธิบายแนวคิดพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์และการเงิน ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อจากสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน บันทึกรายรับ – รายจ่ายได้อย่าง	ผู้เรียนเชื่อมโยงแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์และการเงิน ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อจากสถานการณ์จริง บันทึกรายรับ – รายจ่ายได้อย่างถูกต้อง สม่ำเสมอ	ผู้เรียนวิเคราะห์แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์และการเงิน ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อและความคุ้มค่าจากข้อมูลกับสถานการณ์จริง บันทึกรายรับ –

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ทรัพยากรทางการเงินได้อย่างเหมาะสม วางแผนการออมเพื่อบรรลุเป้าหมายระยะสั้นได้แสดงวินัยความรับผิดชอบความพอประมาณพร้อมทั้งคำนึงถึงผลกระทบของการใช้เงินต่อตนเองและผู้อื่น	ชีวิตประจำวันวางแผนการออมแสดงวินัย ความรับผิดชอบ ความพอประมาณของการใช้เงินต่อตนเอง	ถูกต้องและใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจใช้ทรัพยากรทางการเงินจากสถานการณ์จริงวางแผนการออมระยะสั้นเพื่อบรรลุเป้าหมายได้ แสดงวินัย ความรับผิดชอบต่อการใช้เงินต่อตนเองและผู้อื่น	และใช้ข้อมูลจากสถานการณ์จริงเปรียบเทียบทางเลือกอย่างเหมาะสมเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจใช้ทรัพยากรทางการเงิน วางแผนการออม เพื่อบรรลุเป้าหมายระยะสั้นและทำตามแผนได้แสดงวินัย ความรับผิดชอบต่อการใช้เงินต่อตนเองและผู้อื่นอย่างมีเหตุผล	รายจ่ายได้อย่างถูกต้อง สม่าเสมอและต่อเนื่องเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจวางแผนการใช้เงินและการออมตามข้อมูลที่มีเพื่อบรรลุเป้าหมายระยะสั้นและทำตามแผนได้อย่างมีเหตุผล แสดงวินัย ความรับผิดชอบต่อการใช้เงินต่อตนเองและผู้อื่น
๖. ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต				
สามารถดูแลสุขภาพกายของตนเองได้อย่างสม่ำเสมอโดยเลือกอาหารออกกำลังกายและพักผ่อนอย่างเหมาะสม เข้าใจอารมณ์ของตนเองและสัญญาณทางกายที่เกิดขึ้น สามารถจัดการอารมณ์โดยไม่ใช้ความรุนแรงตั้งเป้าหมายด้านสุขภาพ และติดตามพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพของตนเองได้สร้างความสัมพันธ์เชิงบวกด้วยการสื่อสารอย่างสุภาพเหมาะสมเห็นอกเห็นใจ และ	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติสุขอนามัยและโภชนาการได้ไม่สม่ำเสมอ ระบุอารมณ์ได้แต่ยังไม่เข้าใจสัญญาณทางกาย จัดการอารมณ์ได้จำกัดปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพได้เป็นบางครั้ง สื่อสารอย่างสุภาพได้ไม่ต่อเนื่อง และลังเลที่จะขอความช่วยเหลือ	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติสุขอนามัยและเลือกอาหารได้ดีขึ้น ระบุอารมณ์และสัญญาณทางกายได้ ใช้วิธีสงบสติอารมณ์ได้ในหลายสถานการณ์ ตั้งเป้าหมายที่ส่งเสริมสุขภาพง่าย ๆ ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนได้ดีขึ้น และขอความช่วยเหลือได้เมื่อมีการชี้แนะ	ผู้เรียนสามารถดูแลสุขภาพกายได้สม่ำเสมอ อธิบายอารมณ์ และสัญญาณทางกายได้ชัดเจนจัดการอารมณ์ได้เหมาะสม เลือกปฏิบัติพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอย่างมีเหตุผลตั้งเป้าหมายสุขภาพและติดตามได้ สื่อสารอย่างสุภาพและแก้ปัญหาความขัดแย้งง่าย ๆ ได้ และขอความช่วยเหลือได้เหมาะสม	ผู้เรียนสามารถวางแผนดูแลสุขภาพกายได้ด้วยตนเองวิเคราะห์อารมณ์ได้ลึกซึ้ง จัดการอารมณ์ในสถานการณ์ท้าทายได้ เลือกปฏิบัติพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพที่ดีอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนเพื่อนในกลุ่ม และขอความช่วยเหลือได้อย่างมั่นใจและเหมาะสม

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
แก้ปัญหาความขัดแย้งง่าย ๆ ได้ พร้อมทั้งระบุสถานการณ์ที่ต้องการความช่วยเหลือและเลือกบุคคลที่เหมาะสมในการขอคำปรึกษา เพื่อให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและปลอดภัย				
๗. ด้านศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อสุนทรียภาพ				
สามารถสร้างผลงานศิลปะที่สะท้อนประสบการณ์หรือเรื่องราวของตน พร้อมอธิบายแนวคิดของผลงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อผลงานอย่างมีเหตุผล เห็นคุณค่า อธิบายอัตลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และประยุกต์ใช้ศิลปะในการสื่อสารหรือแก้ปัญหาในชุมชนร่วมกับผู้อื่นได้	สร้างผลงานสื่อความหมายไม่ชัดเจน อธิบายผลงานไม่ได้ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น หรือแสดงออกไม่เหมาะสม ไม่เข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่น และไม่สามารถใช้ศิลปะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	สร้างผลงานได้ตามกำหนด อธิบายได้บางส่วน แสดงความคิดเห็นได้ในระดับพื้นฐาน เข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่นทั่วไป และใช้ศิลปะทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้เมื่อได้รับคำแนะนำ	สร้างผลงานที่สะท้อนประสบการณ์ หรือเรื่องราวของตนได้เหมาะสม อธิบายแนวคิดได้ในระดับพื้นฐาน แสดงความคิดเห็นอย่างสุภาพ อธิบายวัฒนธรรมท้องถิ่นได้บางส่วน และใช้ศิลปะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	สร้างผลงานที่สะท้อนประสบการณ์หรือเรื่องราวได้ชัดเจน อธิบายแนวคิดและขั้นตอนอย่างมีเหตุผล แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ อธิบายอัตลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่นได้ และใช้ศิลปะสื่อสารหรือแก้ปัญหาในชุมชนร่วมกับเพื่อนได้ดี

๓) เกณฑ์การประเมินความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เกณฑ์การประเมินความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีเกณฑ์การประเมินความสามารถ ๔ ระดับ คือ ระดับเริ่มต้น ระดับพัฒนา ระดับชำนาญ และระดับเชี่ยวชาญ จำแนกตามความสามารถ ๗ ด้าน ดังนี้

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
๑. ด้านภาษาและการสื่อสาร				
สามารถอ่านและคิดวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีเหตุผล สื่อสารความคิดและ	ผู้เรียนรับข้อมูลและสื่อสารความคิดเห็นพื้นฐานได้ แต่การประเมินข้อมูลยังไม่	ผู้เรียนรับและประเมินข้อมูลได้ในระดับหนึ่ง ถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์	ผู้เรียนประเมินข้อมูลอย่างมีเหตุผล ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ชัดเจน	ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และประเมินข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณ ถ่ายทอดและ

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
ความรู้สึกของตนเองได้ชัดเจน เข้าใจผู้อื่นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสุภาพ แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยการเจรจาอย่างสร้างสรรค์ และใช้ภาษาอย่างรับผิดชอบต่อผู้อื่นและสังคม	ชัดเจน การใช้ภาษายังไม่เหมาะสมในบางสถานการณ์ และต้องการการคำแนะนำในการสื่อสาร	ได้ค่อนข้างชัดเจน ใช้ภาษาเหมาะสมกับสถานการณ์ทั่วไป และเริ่มใช้การสื่อสารเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง	เหมาะสมกับบริบท ใช้ภาษาเพื่อเจรจาและลดความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ และแสดงความรับผิดชอบต่อผู้อื่น	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือประสบการณ์ได้อย่างชัดเจน เหมาะสมและสร้างสรรค์ เจรจาเพื่อลดความขัดแย้งอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ภาษาอย่างมีความรับผิดชอบต่อผู้อื่นและสังคม
๒. ด้านคณิตศาสตร์				
สามารถประยุกต์ใช้มโนทัศน์ หลักการ เครื่องมือ เทคโนโลยี และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ถูกต้องเหมาะสม อย่างหลากหลาย พร้อมทั้งเปรียบเทียบและประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและสามารถสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของตนเองได้อย่างชัดเจน โดยใช้การแสดงแทนที่หลากหลาย และให้เหตุผลเพื่อสนับสนุน แนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้ถูกต้องเหมาะสม	ประยุกต์ใช้มโนทัศน์ หลักการ เครื่องมือ และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ๑ แนวทาง โดยยังไม่มี การประเมินทางเลือก สามารถสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของตนเองได้ โดยใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ได้อย่างจำกัด และให้เหตุผลเพื่อสนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้ไม่ครบถ้วน	ประยุกต์ใช้มโนทัศน์ หลักการ เครื่องมือ และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหาได้ แต่ยังไม่ให้เหตุผลได้ ไม่ชัดเจน สามารถสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของตนเองโดยใช้ตาราง แผนภาพ หรือสัญลักษณ์ได้อย่างชัดเจน และให้เหตุผลเพื่อสนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้	ประยุกต์ใช้มโนทัศน์ หลักการ เครื่องมือ และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลาย พร้อมทั้งเปรียบเทียบและประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล สามารถสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของตนเองได้อย่างชัดเจน โดยใช้การแสดงแทนที่หลากหลาย และให้เหตุผลเพื่อสนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้ถูกต้องและเหมาะสม	ประยุกต์ใช้มโนทัศน์ หลักการ เครื่องมือ และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลาย คล่องแคล่ว และยืดหยุ่น พร้อมทั้งประเมินทางเลือกโดยคำนึงถึงข้อจำกัด ความคุ้มค่าและผลกระทบ สามารถสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของตนเองได้อย่างมั่นใจ มีโครงสร้างและโน้มน้าวผู้อื่นได้ และให้เหตุผลเพื่อสนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้ถูกต้องครบถ้วน และเหมาะสม

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
๓. ด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี				
สามารถสร้างและใช้แบบจำลองเพื่ออธิบายหรือคาดการณ์ผลลัพธ์ที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ มีทักษะในการสร้างข้อโต้แย้งทางวิทยาศาสตร์และใช้พยานหลักฐานสนับสนุนที่น่าเชื่อถือประยุกต์ใช้และสร้างเทคโนโลยีเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริงด้วยการคิดอย่างมีเหตุผลและแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนโดยทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในทุกบทบาท มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน	ระบุสาเหตุของปรากฏการณ์ได้เพียงผิวเผิน หรืออธิบายโดยใช้ความเชื่อและความรู้สึกส่วนตัวมากกว่าหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล ที่ไม่สอดคล้องกับคำถามหรือบันทึกข้อมูลคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงสรุปผลไม่ได้หรือสรุปผลขัดแย้งกับข้อมูล ไม่มีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของหลักฐานยอมรับ หรือปฏิเสธข้อสรุปของผู้อื่นโดยปราศจากเหตุผลรองรับ แก้ปัญหาโดยไม่ใช้ข้อมูลประกอบนำเสนอข้อมูลได้ไม่ถูกต้อง ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้หรือแก้ปัญหาตามข้อตกลงขาดความระมัดระวังต่อการเกิดร่องรอยดิจิทัล มีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความปลอดภัยในการใช้งานเทคโนโลยีขาดความรับผิดชอบต่อบทบาทในกลุ่ม	อธิบายสาเหตุของปรากฏการณ์ได้โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานหรือตามแบบเรียนแต่อาจยังไม่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนเลือกหลักฐานมาอธิบายได้สอดคล้องบ้างเป็นบางส่วนใช้วิธีการรวบรวมและบันทึกข้อมูลตามที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง ขาดการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งที่มา วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลได้ตรงตามข้อมูลที่ปรากฏ แต่อาจยังขาดความเป็นกลางหรือมองเพียงด้านเดียว นำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องตามรูปแบบมาตรฐาน ประเมินข้อสรุปของผู้อื่นได้บ้างแต่ยังไม่ชัดเจนตัดสินใจแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบได้แต่ต้องอาศัยการชี้แนะใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้หรือแก้ปัญหาได้ตามวัตถุประสงค์ค้นหาและจัดการข้อมูลเพื่อนำมาใช้	อธิบายสาเหตุกระบวนการและความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ที่ซับซ้อนโดยเชื่อมโยงความรู้หลากหลายแง่มุมเลือกหลักฐานมาอธิบายได้อย่างสมเหตุสมผล ประเมินและเลือกวิธีการรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับคำถามที่ต้องการหาคำตอบ ออกแบบการบันทึกข้อมูลที่ครอบคลุม ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของหลักฐานได้ด้วยตนเองวิเคราะห์ และเลือกชุดข้อมูล เพื่อสรุปผลอย่างเป็นกลางนำเสนอข้อมูลหลากหลายประเภทได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ประเมินข้อสรุปและข้อกล่าวอ้างของผู้อื่นโดยเปรียบเทียบกับหลักฐานเชิงประจักษ์ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบอย่างรอบคอบใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้หรือแก้ปัญหาของตนเองและผู้อื่น	พยากรณ์และสร้างโมเดลอธิบายปรากฏการณ์ที่ซับซ้อนโดยสังเคราะห์ความรู้ข้ามศาสตร์ ระบุข้อจำกัดของหลักฐานได้อย่างลึกซึ้ง ออกแบบวิธีการรวบรวมข้อมูลที่แปลกใหม่และยืดหยุ่น ตรวจสอบความถูกต้องได้หลายมิติ วิเคราะห์ข้อมูลที่ซับซ้อนเพื่อค้นหารูปแบบที่ซ่อนอยู่และสรุปผลได้แม่นยำนำเสนอข้อมูลให้น่าสนใจ และสร้างแรงบันดาลใจ ประเมินข้อโต้แย้งของผู้อื่นด้วยมุมมองที่กว้างไกลและให้ข้อเสนอแนะอย่างสร้างสรรค์ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงผลกระทบระยะยาว ใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อการเรียนรู้หรือสร้างสรรค์ชิ้นงานเพื่อตนเองและผู้อื่นเป็นแบบอย่างในการสร้างร่องรอยดิจิทัล เชิงบวก และเป็นผู้นำในการให้คำแนะนำเพื่อนในเรื่องความปลอดภัย

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
	หรือเอาเปรียบผู้อื่น ขาดความสนใจใน ปัญหาสิ่งแวดล้อม ใกล้ตัวและมองว่า เป็นเรื่องไกลตัว ไม่เห็นความจำเป็น ในการปรับเปลี่ยน พฤติกรรม	ประโยชน์ได้ ปฏิบัติ ตามความปลอดภัย และจริยธรรมใน การใช้งานเทคโนโลยี แต่ยังต้องได้รับการ คำแนะนำเมื่อพบ สถานการณ์ใหม่ ๆ ปรับตัวในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น แต่ยังขาดบทบาทที่ ชัดเจนเริ่มตระหนัก ถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม ในวงกว้างและปรับ เปลี่ยนพฤติกรรม ตนเองในระดับ ส่วนตัว แต่อาจยัง ขาดความต่อเนื่อง ในการขยายผลสู่ สาธารณะ	ค้นหาและจัดการข้อมูล อย่างสร้างสรรค์มี ความรับผิดชอบต่อ การรักษาอัตลักษณ์ และการเกิดร่องรอย ดิจิทัล ใช้เทคโนโลยี อย่างปลอดภัย รู้เท่าทัน มีจริยธรรม ทำงาน ร่วมกับผู้อื่นด้วย ความรับผิดชอบและ ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง และกฎกติกาทางสังคม ในการดูแลรักษา สิ่งแวดล้อมอย่าง เคร่งครัดและต่อเนื่อง	และจริยธรรมทาง เทคโนโลยีเป็นผู้นำ ในการสร้างบรรยากาศ การทำงานที่สร้างสรรค์ และยุติธรรม เสนอแนะ แนวทางหรือนวัตกรรม ในการดูแลสิ่งแวดล้อม ที่นำไปสู่การปฏิบัติจริง และแสดงออกถึง วิถีชีวิตที่อยู่ร่วมกับ ธรรมชาติอย่างยั่งยืน และสมดุล

๔. ด้านสังคมและความเป็นพลเมือง

ผู้เรียนสามารถปฏิบัติ ตนตามบทบาท หน้าที่ของสมาชิก สังคมอย่างมีความ รับผิดชอบ ใช้ข้อมูล ข่าวสารอย่างรู้เท่าทัน และมีวิจารณญาณ ในการตัดสินใจ และ แก้ปัญหา และอยู่ร่วม กับผู้อื่นในสังคมอย่าง สันติ โดยเคารพกติกา คุณค่า และความ แตกต่าง พร้อมมีส่	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติ ตนตามบทบาท หน้าที่ของสมาชิก สังคมได้ภายใต้การ แนะนำ หรือกำกับ ดูแล ใช้ข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งที่กำหนด ในการตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาใน สถานการณ์ใกล้ตัว และอยู่ร่วมกับผู้อื่น โดยปฏิบัติตามกติกาได้ ในระดับพื้นฐาน รวมทั้งมีส่วนร่วม	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติ ตนตามบทบาท หน้าที่ได้สม่ำเสมอ มากขึ้น เริ่มใช้ข้อมูล ข่าวสารจากแหล่งที่ หลากหลายในการ ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล อยู่ร่วมกับผู้อื่นโดย เคารพกติกา คุณค่า และความคิดเห็น ที่แตกต่างในระดับ เบื้องต้น และมี ส่วนร่วมในกิจกรรม	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติ ตนตามบทบาท หน้าที่ของสมาชิก สังคม อย่างมีความ รับผิดชอบ ใช้ข้อมูล ข่าวสารอย่างรู้เท่าทัน ในการตัดสินใจและ แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม อย่างสันติ โดยเคารพ กติกา คุณค่า และ ความแตกต่าง และ มีส่วนร่วมในกิจกรรม ของกลุ่ม โรงเรียน	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติ ตนตามบทบาท หน้าที่ของสมาชิก สังคมอย่างมีความ รับผิดชอบและเป็น แบบอย่างที่เหมาะสม ใช้ข้อมูลข่าวสาร อย่างมีวิจารณญาณ ในการตัดสินใจและ แก้ปัญหาโดยคำนึงถึง ผลกระทบต่อส่วนรวม และทำงานร่วมกับ ผู้อื่นอย่างสันติและ สร้างสรรค์ เคารพ
---	--	--	---	--

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มและชุมชน	ในกิจกรรมของกลุ่มหรือชุมชนเป็นครั้งคราว	ของกลุ่มหรือชุมชนภายใต้การชี้แนะ	หรือชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	และส่งเสริมคุณค่าและความแตกต่างและมีส่วนร่วมเชิงรุกในการพัฒนากลุ่มโรงเรียน หรือชุมชน
๕. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน				
ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์และการเงินจากสถานการณ์จริง บันทึกรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องใช้ข้อมูลเพื่อปรับแผนการใช้เงินของตนเอง วางแผนการออมทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างมีเหตุผล แสดงวินัย ความรับผิดชอบ ความพอประมาณ พร้อมทั้งคำนึงถึงผลกระทบของการใช้เงินต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม	ผู้เรียนอธิบายแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์และการเงินพื้นฐาน พร้อมยกตัวอย่างสถานการณ์จากชีวิตประจำวัน บันทึกรายรับ – รายจ่าย และใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจใช้ทรัพยากรทางการเงิน วางแผนการใช้เงินและการออมทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อบรรลุเป้าหมายได้ แสดงวินัย ความรับผิดชอบ ความพอประมาณ คำนึงถึงผลกระทบทางการเงินจากการเงินต่อตนเองโดยทำตามแผนการใช้เงิน	ผู้เรียนอธิบายแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์และการเงิน พร้อมยกตัวอย่างและให้เหตุผลประกอบจากสถานการณ์จริง บันทึกรายรับ – รายจ่ายได้อย่างถูกต้องและใช้ข้อมูลหลายด้านประกอบการตัดสินใจใช้ทรัพยากรทางการเงิน วางแผนการใช้เงิน การออมทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อบรรลุเป้าหมายได้ แสดงวินัย ความรับผิดชอบ ความพอประมาณ และคำนึงถึงผลกระทบทางการเงินต่อตนเองและผู้อื่น	ผู้เรียนเชื่อมโยงแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์และการเงิน วิเคราะห์ปัจจัยหลายด้านที่มีผลต่อการซื้อจากสถานการณ์จริง บันทึกรายรับ – รายจ่ายได้อย่างถูกต้อง สม่ำเสมอ และใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจใช้ทรัพยากรทางการเงิน วางแผนการใช้เงิน การออมทั้งระยะสั้น ระยะยาว และทำตามแผนได้ แสดงวินัย ความรับผิดชอบ ความพอประมาณ และคำนึงถึงผลกระทบทางการเงินต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม	ผู้เรียนวิเคราะห์แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์และการเงิน เปรียบเทียบข้อมูลพร้อมให้เหตุผลชัดเจนในการตัดสินใจทางการเงินจากสถานการณ์จริง บันทึกรายรับ – รายจ่ายได้อย่างถูกต้อง สม่ำเสมอ และต่อเนื่องโดยใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจใช้ทรัพยากรทางการเงินและประเมินความจำเป็น ความคุ้มค่าเพื่อวางแผนการใช้เงิน การออมของตนเอง ทั้งระยะสั้น ระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพ และทำตามแผนได้ แสดงวินัย ความรับผิดชอบ ความพอประมาณ และคำนึงถึงผลกระทบทางการเงินต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
๖. ด้านสุขภาพกายและสุขภาวะจิต				
ผู้เรียนสามารถดูแลสุขภาพกายของตนเองได้อย่างมีวินัย โดยวางแผนการเลือกอาหารการออกกำลังกาย และการพักผ่อนอย่างเหมาะสม เข้าใจ และวิเคราะห์อารมณ์ของตนเอง รวมถึงแยกแยะอารมณ์ของผู้อื่นได้ จัดการอารมณ์ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย เลือกปฏิบัติพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ วางแผนและปรับพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพตามข้อมูลจริง สื่อสารอย่างสุภาพเหมาะสม และสร้างสรรค์ เห็นอกเห็นใจ และร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งขอความช่วยเหลืออย่างเหมาะสมเมื่อเผชิญปัญหา หรือความเครียด เพื่อให้ดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัย มีคุณภาพ มีสุขภาวะที่ดีทั้งกายและใจ	ผู้เรียนสามารถดูแลสุขภาพกายได้ไม่สม่ำเสมอ วิเคราะห์อารมณ์ตนเองได้จำกัด จัดการอารมณ์พื้นฐานได้ไม่ดีปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพได้เป็นบางครั้ง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้จำกัด และยังไม่กล้าขอความช่วยเหลือ	ผู้เรียนสามารถดูแลสุขภาพกายได้ดีขึ้น วิเคราะห์อารมณ์ตนเองได้ ใช้วิธีจัดการอารมณ์ในสถานการณ์ทั่วไป วางแผนสุขภาพง่าย ๆ ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนได้ดีขึ้น และขอความช่วยเหลือได้ เมื่อมีการสนับสนุน	ผู้เรียนสามารถดูแลสุขภาพกายได้อย่างมีวินัย วิเคราะห์อารมณ์ตนเอง และผู้อื่นได้ จัดการอารมณ์ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยได้เหมาะสม วางแผนและปรับพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพตามข้อมูลจริง ได้ สื่อสารสร้างสรรค์ และร่วมมือกับผู้อื่นได้ดี และขอความช่วยเหลือได้เหมาะสม	ผู้เรียนสามารถวางแผนและดูแลสุขภาพกายได้อย่างต่อเนื่อง วิเคราะห์ แยกแยะ ประเด็นอารมณ์ได้อย่างหลากหลายและแม่นยำ จัดการอารมณ์ในสถานการณ์ท้าทายได้ดี เลือกปฏิบัติพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพที่ดีอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกในกลุ่ม และขอความช่วยเหลือได้อย่างมั่นใจและเป็นแบบอย่างให้เพื่อน
๗. ด้านศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อสุนทรียภาพ				
สามารถสร้างผลงานศิลปะที่มีความคิด	สร้างผลงานสื่อความหมายไม่ชัดเจน	สร้างผลงานได้ตามกำหนด อธิบาย	สร้างผลงานที่สื่อความหมายได้ชัดเจน	สร้างผลงานที่มีความคิดสร้างสรรค์

ความสามารถ	คำบรรยายระดับความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖			
	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับชำนาญ	ระดับเชี่ยวชาญ
สร้างสรรค์และสื่อความหมายได้ชัดเจน อภิปราย และวิพากษ์ผลงานอย่างสร้างสรรค์ เห็นคุณค่าและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์หรือเผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน ใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือสื่อสาร ประเด็นสังคมหรือพัฒนาชุมชนร่วมกับผู้อื่นได้อย่างรับผิดชอบ	อธิบายไม่ได้ ไม่สามารถ อภิปรายผลงานได้ ไม่เห็นคุณค่าทางวัฒนธรรม และไม่สามารถใช้ศิลปะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	ได้บางส่วน อภิปราย และวิพากษ์ได้ในระดับพื้นฐาน เห็นคุณค่าทางวัฒนธรรมและใช้ศิลปะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เมื่อได้รับคำแนะนำ	อธิบายแนวคิดได้ เหมาะสม อภิปราย และวิพากษ์ผลงานอย่างสุภาพและมีเหตุผล เห็นคุณค่าทางวัฒนธรรม และมีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์หรือพัฒนาชุมชนร่วมกับผู้อื่นอย่างรับผิดชอบตามความสามารถ	และสื่อความหมายได้ลึกซึ้ง อธิบายแนวคิดได้ชัดเจนและมีเหตุผล อภิปรายและวิพากษ์ผลงานอย่างสร้างสรรค์ เห็นคุณค่าทางวัฒนธรรม และมีบทบาทเชิงรุกในการอนุรักษ์หรือเผยแพร่ และใช้ศิลปะสื่อสารประเด็นสังคมหรือพัฒนาชุมชนได้อย่างรับผิดชอบ

๑๑.๒.๒ การรายงานผลการเรียน ให้มีการให้ผลการเรียนตามความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีทั้ง ๗ ความสามารถ เป็นระดับความสามารถ ๔ ระดับ คือ ระดับเริ่มต้น ระดับพัฒนาระดับชำนาญ และระดับเชี่ยวชาญ เมื่อสิ้นสุดการพัฒนาผู้เรียนแต่ละปีการศึกษา ตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๑๑.๓ การเลื่อนชั้นปี

การเลื่อนชั้นปี เป็นการเลื่อนจากชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ไปชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และจากชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ไปชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการเลื่อนชั้น เมื่อมีผลการเรียนตามความสามารถเมื่อจบชั้นประถมศึกษาตอนปลายครบ ๗ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด หากผลการเรียนของผู้เรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สถานศึกษาสามารถให้ผู้เรียนเลื่อนระดับชั้นปีได้ โดยให้มีการใช้ผลการเรียนนั้นเป็นข้อมูลสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือระบบสนับสนุนอื่น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด

๑๑.๔ การจบการศึกษา

การจบการศึกษา หมายถึง การที่ผู้เรียนได้รับการประเมินตามหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ และตามหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ดังนี้

๑. มีผลการเรียนตามความสามารถ ๘ ความสามารถ ตามหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘

๒. มีผลการเรียนตามความสามารถ ๗ ความสามารถ ตามหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘

๓. มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๔. มีผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๘). *หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘*. <https://academic.obec.go.th/web/document/view/๓๑๕>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๔). *แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๖). *หลักสูตรฐานสมรรถนะ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (๒๕๖๘). *กรอบสมรรถนะทางการเงินเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้*. <https://www.bot.or.th/content/dam/bot/satang-stories/satang-school/Financial-Competency.pdf>
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (๒๕๖๔). *คำอธิบายกลุ่มสาระสุนทรียศาสตร์ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. <https://registrar.ku.ac.th/aesthetics๒๕๖๔>
- วารสาร ดวงแก้ว. (๒๕๔๖ ๒๑ สิงหาคม). *สุนทรียศาสตร์และสุนทรียภาพ*. <https://www.nectec.or.th/schoolnet/library/create-web/๑๐๐๐๐/generality/๑๐๐๐๐-๑๐๑๘๔.html>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (๒๕๖๑ ๒๕ พฤษภาคม). *คู่มือการใช้หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) คณิตศาสตร์ประถมศึกษา*. <https://www.scimath.org/ebook-mathematics/item/๘๓๗๘-๒๕๖๐-๒๕๕๑>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (๒๕๖๗ ๑๒ พฤศจิกายน). *แนวทางการส่งเสริมการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Formative Assessment) วิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ในสถานศึกษา*. <https://www.scimath.org/ebook-other/item/๑๘๒๗๙-formative-assessment>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (๒๕๖๘ ๑๓ มีนาคม). *กรอบการประเมินด้านวิทยาศาสตร์ (PISA ๒๐๒๕ Science Framework)*. https://pisathailand.ipst.ac.th/about-pisa/science_competency_framework/
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๔). *คู่มือการนำกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด. <https://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/๑๘๔๙-file.pdf>

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๓ ๒๐ ตุลาคม). *แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้*. <https://academic.obec.go.th/web/document/view/๑๔๓>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๖๑). *การพัฒนาหลักสูตรสังคมศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง*. กรุงเทพฯ: สกศ.
- องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ. (๒๕๖๑). *กรอบสมรรถนะสากล: การเตรียมผู้เรียนสู่โลกที่ยั่งยืนและครอบคลุม* (แปลจาก Preparing Our Youth for an Inclusive and Sustainable World). ปารีส: OECD.
- องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ. (๒๕๖๑). *กรอบแนวคิดการเรียนรู้ในอนาคต: Learning Compass ๒๐๓๐*. ปารีส: OECD.
- Australian Curriculum Assessment and Reporting Authority. (๒๐๑๕). *Science Sequence of Content F-๖: Strands: Science Inquiry Skills*. Chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclcfndmkaj/
https://docs.acara.edu.au/resources/Science_-_Sequence_of_content.pdf
- CBE Thailand. (๒๕๖๔ ๑๑ ตุลาคม). *การจัดการเรียนรู้*. <https://cbethailand.com/>
- Council of Europe. (๒๐๑๐). *Charter on education for democratic citizenship and human rights education*. <https://rm.coe.int/>
- European Commission. (๒๐๑๖). *A new skills agenda for Europe: Developing civic competences*. <https://competendo.net/>
- Finnish National Agency for Education. (๒๐๒๑). *National core curriculum for general upper secondary education ๒๐๒๕*. <https://www.oph.fi/en/education-system/general-upper-secondary-education>
- International Association for the Evaluation of Educational Achievement. (๒๐๐๙). *ICCS ๒๐๐๙ assessment framework*. <https://www.iea.nl/>
- Ministry of Education Singapore. (๒๐๒๔). *Science Teaching & Learning Syllabus*. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclcfndmkaj/
https://www.moe.gov.sg/-/media/files/primary/syllabus/primary-science-syllabus-๒๐๒๓_may๒๔.pdf
- OECD. (๒๐๑๘). *Preparing our youth for an inclusive and sustainable world: The OECD PISA global competence framework*. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclcfndmkaj/
<https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/global-competence/Handbook-PISA-๒๐๑๘-Global-Competence.pdf>
- OECD. (๒๐๑๙). *OECD Future of Education and Skills ๒๐๓๐*. <https://www.oecd.org/en/about/projects/future-of-education-and-skills-๒๐๓๐.html>

- OECD. (๒๐๒๕). *Civic education as a pathway to inclusive societies*. https://www.oecd.org/en/publications/civic-education-as-a-pathway-to-inclusive-societies_๓๑๒๘๖๔๘-en.html
- Polya G. (๑๙๕๗). *How to Solve It* (๒nd ed). Princeton University Press. <https://drive.google.com/drive/u/๔/folders/๑ZU๑O-PgVIA๑dP-s๕๔๑๑mNbX๑FhAyXl-๑K>
- Riigi Teataja. (๒๐๑๔). *National curriculum for basic schools*. https://www.riigiteataja.ee/en/eli/๕๒๔๐๙๒๐๑๔๐๑๔/consolide?utm_source=chatgpt.com
- UNESCO. (๒๐๑๕). *Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/๔๘๒๒๓/pf๐๐๐๐๒๓๒๙๙๓>
- UNESCO. (๒๐๑๗). *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/๔๘๒๒๓/pf๐๐๐๐๒๔๗๔๔๔>
- Unicef. (๒๐๒๑). *The State of the World's Children ๒๐๒๑: On my mind – Promoting protecting and caring for children's mental health*. <https://www.unicef.org/reports/state-worlds-children-๒๐๒๑>
- UNESCO. (n.d.). *Global citizenship education: Why it matters*. <https://www.unesco.org/en/global-citizenship-peace-education>
- World Health Organization. (๒๐๑๔ ๑ มกราคม). *Health for the world's adolescents: A second chance in the second decade*. <https://www.who.int/publications/i/item/WHO-FWC-MCA-๑๔.๐๕>
- World Health Organization. (๒๐๒๒ ๒๘ กันยายน). *WHO guidelines on mental health at work*. <https://www.who.int/publications/i/item/๙๗๘๙๒๔๐๐๕๓๐๕๒>

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

- | | |
|------------------------------|---|
| ๑. นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี | เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน |
| ๒. นายพิเชษฐ์ วันทอง | รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน |
| ๓. นายวิชณุ ทรัพย์สมบัติ | รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน |
| ๔. นางภัทริยาวรรณ พันธุ์น้อย | รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน |
| ๕. นายภูริวัชร คำอ้ายกาวิ | ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |

ผู้ทรงคุณวุฒิ

- | | |
|--------------------------------------|---|
| ๑. รองศาสตราจารย์กิตติชัย สุธาสิโนบล | หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
| ๒. รองศาสตราจารย์บุษบา บัวสมบุญ | อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร |

คณะทำงานกำหนดกรอบหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖)

พุทธศักราช ๒๕๖๘

- | | |
|-------------------------------|--|
| ๑. นางเกษศิรินทร์ สุวรรณสุนทร | นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาการแนะแนว |
| ๒. นางสาวกุศลีน มุสิกกุล | ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี |
| ๓. นายฉัตรชัย หวังมีจมี | รองผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา |
| ๔. นางดวงใจ บุญยะภาส | รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |
| ๕. นางสาวเงินยวง นุดตะเคียน | รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |
| ๖. นายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ | ผู้อำนวยการสถาบันสังคมศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |
| ๗. นางภาวิณี แสนทวีสุข | ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและส่งเสริมการศึกษาปฐมวัย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |
| ๘. นางสาวภา คักดา | ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |
| ๙. นางสาวเจตนา พรหมประดิษฐ์ | ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาสื่อการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |
| ๑๐. นายณัฐพล ตันเจริญทรัพย์ | ผู้อำนวยการกลุ่มโครงการพิเศษตามนโยบาย (โครงการกีฬา)
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |

๑๑. นายเอกสิทธิ์ ปิยะแสงทอง ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๒. นายสุรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๓. นายสมเจตน์ พันธุ์พรม ผู้อำนวยการศูนย์ PISA สพฐ.
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๔. นางสาวพจนา ดอกตาลยงค์ ผู้อำนวยการสาขาวิทยาศาสตร์ภาคบังคับ
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๕. นางสาวภัทรวดี หาดแก้ว ผู้อำนวยการสาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๖. นางสาวสำอางค์ สุดสอาด ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพนัสพิทยาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๒
๑๗. นางนิตยา ทองมันคง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำตก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒
๑๘. นายศุภชัย ชุ่มใจ ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีเวียงสาวิทยาการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต ๑
๑๙. นายภัทร เจริญกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนคา (ขอบธรรมประชากรค์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รากบุรี เขต ๒
๒๐. นายเจริญชัย บรรเลงรัมย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหมากแข้ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๒๑. นางสาวธันัญญพรณ์ ไชยพรรค ศึกษาานิเทศก์
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ
๒๒. นางสาวธัญชนก จาดดำ ศึกษาานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต ๒
๒๓. นางสาวกุสาวดี สนธิสุวรรณ ศึกษาานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
๒๔. นายมนธรรม ทองมหา ศึกษาานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
๒๕. นางกาญจนา จิตรสำรวย ศึกษาานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒
๒๖. นางสาวกฤติยา ชัดิยะ ศึกษาานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต ๑
๒๗. นายนราพงศ์ อาษารินทร์ ศึกษาานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต ๑

๒๘. นางกาญจนา อัลฟท์เบิร์ก	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๒๙. นางสาวธัญภักดิ์ สาริโท	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๓๐. นางสาวทัศนีย์ กรองทอง	ผู้ชำนาญ สาขาเทคโนโลยี สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓๑. นางสาวรตพร หลิน	นักวิชาการอาวุโส สาขาวิทยาศาสตร์ภาคบังคับ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓๒. นางสาวอุษณีย์ วงศ์อามาศย์	นักวิชาการอาวุโส สาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓๓. นายนิรมิข เพียรประเสริฐ	นักวิชาการอาวุโส สาขาเทคโนโลยี สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓๔. นางสาวนภลภัส รัตนกิจ	นักวิชาการการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๓๕. นางสาววรางคณา ฐุภักดี	นักวิชาการการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๓๖. นางสุมาลี กองศักดิ์	นักวิชาการการศึกษา สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
๓๗. นางสาวชฎาธาร มะลินิล	นักวิชาการการศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๓๘. นายคณิตย์ ฝามะณี	นักวิชาการการศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
๓๙. นางสาวอริสรา เรืองสำราญ	นักวิชาการการศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษา

คณะทำงานจัดทำ (ร่าง) เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) พุทธศักราช ๒๕๖๘

๑. นางสาวเพชรรัชฎา แก้วสุวรรณ	ข้าราชการบำนาญ
๒. นางกนิษฐา อุนอนันต์	ข้าราชการบำนาญ
๓. นายศุภชัย สมนวน	อาจารย์ โรงเรียนสาธิต "พิบูลบำเพ็ญ" มหาวิทยาลัยบูรพา
๔. นายธราพงษ์ การกระโทก	อาจารย์ โรงเรียนสาธิต "พิบูลบำเพ็ญ" มหาวิทยาลัยบูรพา
๕. นางสาวสำอางค์ สุดสอาด	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพนัสศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๒

๖. นางนิตยา ทองมันคง
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำตก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๒
๗. นางกนกพร ลีลาเลิศประเสริฐ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนสาละ (สาละประชาสรรค์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒
๘. นายภัทร เจริญกุล
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนคา (ขอบธรรมประชาสรรค์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒
๙. นายเจริญชัย บรรณธรรมย์
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหมากแข้ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๑๐. นางสาวปทุมวัน กลางสุพรรณ
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๑
๑๑. นางสาวธัญชนก จาดคำ
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒
๑๒. นางพยอม รัตนารณ
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๒
๑๓. นางกาญจนา จิตรสำรว
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๒
๑๔. นางสาวกฤติยา ขัตติยะ
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต ๑
๑๕. นายนราพงศ์ อาสารินทร์
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑
๑๖. นางกาญจนา อัลฟิเบิร์ก
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๑๗. นางสาวธัญภักดิ์ สาริโท
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๑๘. นางสาวบุญรักษา ราสี
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑
๑๙. นางสาวสุภาภรณ์ สิ้นภัย
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
๒๐. นายโกวิทย์ เสือสกุล
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
๒๑. นางสาวมินตรา แดงสว่าง
ครู โรงเรียนอนุบาลพนัสศึกษาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๒
๒๒. นางมนัญญา ปองภัยพิบัติ
ครู โรงเรียนบ้านนาผาง (วิบูลยราษฎร์สามัคคี)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ

๒๓. ว่าที่ร้อยตรี ไพรัช เจริญตรีเพชร	ครู โรงเรียนเทพลีลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
๒๔. นายสมเกียรติ เพ็ญทอง	ผู้เชี่ยวชาญ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๒๕. นายนิรมิข เพียรประเสริฐ	นักวิชาการอาวุโส สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๒๖. นางสาวรตพร หลิน	นักวิชาการอาวุโส สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๒๗. นางสาวนภลภัส รัตนกิจ	นักวิชาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๒๘. นางสาววรางคณา ฐักดิ์	นักวิชาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๒๙. นางสาวสุมาลี กองศักดิ์	นักวิชาการศึกษา สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
๓๐. นางสาวชฎาธาร มะลินิล	นักวิชาการศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๓๑. นางสาวโสภี ศิริกุล	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะทำงานจัดทำ (ร่าง) หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖)

พุทธศักราช ๒๕๖๘ และคู่มือการใช้หลักสูตรฯ

๑. นางกนิษฐา อุ่นอนันต์	ข้าราชการบำนาญ
๒. นางณัฐา เพชรธนู	รองผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา
๓. นายฉัตรชัย หวังมีจมี	รองผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐวรรณ เฉลิมสุข	หัวหน้าฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม โรงเรียนสาธิต "พิบูลบำเพ็ญ" มหาวิทยาลัยบูรพา
๕. นางพนิตดา วงษ์พานิช	อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๖. นางสาวสุวิชา วันสุตล	อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๗. นายศุภชัย สมนวน	อาจารย์ โรงเรียนสาธิต "พิบูลบำเพ็ญ" มหาวิทยาลัยบูรพา
๘. พันตำรวจโทพนม วิสุทธิ์ธรรมนาถ	รองผู้กำกับฝ่ายอำนวยการ ๗ กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

๙. ร้อยตำรวจโทศพนธ์ กันเสน
รองสารวัตรฝ่ายอำนวยการ ๗ กองบังคับการอำนวยการ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
๑๐. นางสาวสำอางค์ สุดสอาด
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพนัสศึกษาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๒
๑๑. นางนิตยา ทองมั่นคง
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำตก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๒
๑๒. นายศุภชัย ชุ่มใจ
ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีเวียงสาวิทยาการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต ๑
๑๓. นางสาววลินดา รสชา
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวนเขื่อน (ราษฎร์บูรณวิทยา)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๑
๑๔. นางกนกพร ลีลาเลิศประเสริฐ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนสาละ (สาละประชาสรรค์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒
๑๕. นายภัทร เจริญกุล
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนคา (ขอบธรรมประชาสรรค์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒
๑๖. นางสาวดารารมณ สติศาสตร์
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเรือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒
๑๗. นายเจริญชัย บรรเลงรัมย์
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหมากแข้ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๑๘. นางอรุณศิริ จันทร์หล่น
รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหมากแข้ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๑๙. นางสาวสิริรัตน์ ตะราชี่
หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนบ้านหมากแข้ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๒๐. นางสาวธันัญญพรรณ ไชยพรรค
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ
๒๑. นางเยาวดี เล็กกุล
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
๒๒. นางสาวกุสาวดี สนธิสุวรรณ
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๒๓. นายมนโธธรรม ทองมหา
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๒๔. นางสาวปทุมวัน กลางสุพรรณ
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๑
๒๕. นางสาวธัญชนก จาดดำ
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒

๒๖. นางพยอม รัตนารณห์
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๒
๒๗. นางกาญจนา จิตรสำรวย
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๒
๒๘. นายนราพงศ์ อาษารินทร์
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑
๒๙. นายธนพล กัณห์สิงห์
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
๓๐. นางกาญจนา อัลฟท์เบิร์ก
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๓๑. นางสาวธัญภักดิ์ สาริโท
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๓๒. นางสาวบุญรักษา ราสี
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑
๓๓. นางสาวสุภาภรณ์ สิ้นภัย
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
๓๔. นายภัทรพล แก้วเสนา
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์
๓๕. นายอนลัส คาลเคล
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์
๓๖. นายโกวิทย์ เสือสกุล
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
๓๗. นางสาวมินตรา แดงสว่าง
ครู โรงเรียนอนุบาลพนัสศึกษาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๒
๓๘. นางมนัญญา ปองภัยพิบัติ
ครู โรงเรียนบ้านนาผาง (วิบูลยราษฎร์สามัคคี)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
๓๙. ว่าที่ร้อยตรี ไพรัช เจริญตรีเพชร
ครู โรงเรียนเทพลีลา
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
๔๐. นายวุฒิชัย ภูดี
ครู โรงเรียนอุเทนพัฒนา
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษานครพนม
๔๑. นายสมเกียรติ เพ็ญทอง
ผู้เชี่ยวชาญ
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๔๒. นายขจิต เมตตาเมธา
ผู้อำนวยการ
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๔๓. นางสาวรตพร หลิน	นักวิชาการอาวุโส สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๔๔. นางสาวนภภัส รัตนกิจ	นักวิชาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๔๕. นางสาววรางคณา ชูภักดิ์	นักวิชาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๔๖. นางสุมาลี กองศักดิ์	นักวิชาการศึกษา สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
๔๗. นางสาวชฎาธาร มะลินิล	นักวิชาการศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๔๘. นางสาวลดา เย็นใจ	นักวิชาการศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
๔๙. นายคณิตย์ ฝามะณี	นักวิชาการศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
๕๐. นางสาวโสภี ศิริกุล	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะบรรณาธิการหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖)

พุทธศักราช ๒๕๖๘ และคู่มือการใช้หลักสูตรฯ

๑. นางสาวเพชรรัชฎ์ แก้วสุวรรณ	ข้าราชการบำนาญ
๒. นางณัฐา เพชรธนู	รองผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา
๓. นายฉัตรชัย หวังมีจมี	รองผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา
๔. นายสุรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕. นางสาววลินดา รสชา	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวนเขื่อน (ราษฎร์บูรณวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๑
๖. นายภัทร เจริญกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนคา (ขอธรรมประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒
๗. นางเยาวดี เล็กกุล	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
๘. นางสาวกุสาวดี สนธิสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๙. นางสาวปทุมวัน กลางสุพรรณ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๑

๑๐. นายเสกสรรค์ สิริวัน ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
๑๑. นางพยอม รัตนารณ ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๒
๑๒. นางกาญจนา จิตรสำรวย ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๒
๑๓. นายวิชัย ประสงค์เศษ ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒
๑๔. นายธนพล กัณห์สิงห์ ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
๑๕. นางกาญจนา อัลฟท์เบิร์ก ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๑๖. นางสาวธัญภักดิ์ สารีโท ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๑๗. นายอนลัส คาลเคล ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์
๑๘. นายโกวิท ศรีสุกุล ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
๑๙. นางมนัญญา ป้องภัยพิบัติ ครู โรงเรียนบ้านนาผาง (วิบูลยราษฎร์สามัคคี)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
๒๐. นางสาวโสภี ศิริกุล นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. นางสาวจรรุณศรี แจบไธสง นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๒. นางสาวนภัสสรณ์ ฐิตีวัฒนานันท์ นักวิชาการศึกษาชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓. นางสาวภัทรา ด่านวิวัฒน์ นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔. นางสาวอัจฉราพร เทียงภักดิ์ นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕. นายอภิศักดิ์ สิทธิเวช นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

- | | |
|---------------------------------|---|
| ๖. นางนพวรรณ ชัยณรงค์ | นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |
| ๗. นางสาวสิรินทร์พร กิรติบวรชัย | นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |
| ๘. นางสาวทิตานันท์ แก้วเทพ | นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |
| ๙. นายพุดพิงษ์ เจริญชาศรี | นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |
| ๑๐. นางสาวธัญชนก เพ็ชรพิพัฒน์ | นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |
| ๑๑. นางสาวปรมาพร เรืองเจริญ | พนักงานธุรการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |



**สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ**